

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SCLOVENEK

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Iz dežele Homerja

Meseca septembra bodo v Grčiji volitve za parlament. Te volitve naj odločijo smernico, ki se naj je drži Grčija v viharnih dnevih gospodarske krize. Čisto konkretno povedano, ne gre za nič drugega, kakor za to, ali bo krmilo grške vlade obdržal Venizelos ali pa naj vodstvo države prevzamejo njegovi osebni in politični nasprotniki, ki jih je cela šuma in ki se zbirajo v opozicijo pod najrazličnejšimi imeni. Tudi Grčija je država sama zase, ki je ne smemo primerjati po teoretičnih šablonah in predstavah, ki jih imamo iz zgodovine zapadnih držav. Kakor v Orientu sploh (pa tudi v deželi tako stare kulture, kakor je Francija), imajo v grški politiki odločujočo moč osebe, ki tako po svoji sposobnosti kakor po krogih, ki jih znajo zbrati okoli sebe, in po virih, ki jih financirajo, upravljajo državo po svojih osebnih vidikih pod videzom ustavnosti in demokracije. Kjer take osebe svoj vpliv in položaj izrabljajo v svoje sebične namene in v obogatitve svojih prijateljev, ne da bi sami razpolagali z moralnimi kvaliteta, ki so potrebne za državnika velikega ali pa vsaj srednjega kova, tam je tak tip vladanja velika nevarnost za državo; kjer pa oseba velikega političnega vpliva združuje tudi resnične državne sposobnosti in smisel za splošni blagor ter globok čut osebne odgovornosti za interes narodnega občestva, tam se more tudi najidealnejša demokracija, četudi se udejevsuje samo formalno, spriznati z voditeljem, ki vlada bolj po moči svoje osebe nego po sistemu, ki ga na zunaj predstavlja.

To velja v odlični meri za Venizelosa, ki že desetletja in desetletja pomeni za Grčijo edinega moža, ki je znal tako spretno (da ne rečemo genialno) voditi grške zadeve, da je svoji domovini priboril velik ugled v mednarodni politiki. Izvzemi rajnega Pašiša in sedaj Kemal pašo v Turčiji, bi težko našli na Balkanu v zadnjih stoletjih državnika, ki bi bil kos temu možu. Venizelos ni umel samo spretno lavirati med diametralno nasprotnimi smernicami balkanske politike evropskih velesil, ki jih je znal vedno spretno izrabljati v korist in napredek svoje domovine, ampak je tudi politik, ki zna zbrati okoli sebe pozitivne in konstruktivne sile države po velikopoteznem načrtu, ki je delo njegove glave. Posebno pa ga odlikuje lastnost, ki je jako redka med državniki na jugovzhodu Evrope, kjer na politiko vplivajo sto in stoletne tradicije, predsodki in nacionalni resentiment. Venizelosu je prav vse in vsak, pa naj bo kdorkoli, ki hote ali ne hote more služiti napredku Grčije. Te lastnosti je pokazal v najodličnejši meri med osvobodilno balkansko vojno; sijajno jih je znal uveljaviti med svetovno vojno kot navdušen prijatelj Francije, kar je mogoče njegova edina strast; in največji meri pa jih je pokazal, ko je bila Grčija po strašnih porazih v Mali Aziji gospodarsko popolnoma na tleh in politično oropana vsakega prestiža. Ali se najde v tem nekakaj najvišarnejšem kotu Evrope državnika, ki bi znal tako kakor Venizelos spraviti svoj narod z »dednim sovražnikom«, Turkom, v največjo korist domovine? Orožje v tej borbi za prosep grškega naroda mu je bilo njegovo republičansko mišljenje, s katerim se more ponašati naravnost kakor najbolj romantična prikazen velike francoske revolucije in s katerim je znal rešiti Grčijo pred vsako katastrofo, katere je bila ta država deležna pod monarhijo, najsi so bili ti dogodki povzročeni v resnici zaradi slabega gospodarstva monarhije ali pa po neodvnljivi fatalnosti usode.

Toda zgodovina je Grčiji namenila še večjo katastrofo, nego je bil zlom njene armade na poljanah Male Azije; prišla je svetovna gospodarska kriza, ki je Grčija morebiti ne bi tako zelo čutila, ako ne bi bila Anglija ukinila svojega zlatega standarda, ki je bil osnova tudi grški valuti in njeni cvetoči trgovini. Tako zelo je ta trgovina navezana na Anglijo in na vse območje angleškega svetovnega imperija in njegovih prijateljev, da si še danes noben Grk ne more misliti dviga grškega gospodarstva brez angleške oziroma inozemske pomoči. Dokaz za to je posebno dejstvo, da se cene za inozemsko blago v Grčiji tudi še danes kljub omejenemu uvozu in 50 odstotnemu razvrednotenju dražje niso prilagodile cenam, ki bi morale veljati za novo uvožene predmete, kljub temu, da bodo morali grški trgovci, ki uživajo sedaj dobrote moratorija, po poteku istega to blago plačevati neprimerno dražje ne samo na obrestih, temveč tudi na kapitalu. To izhaja iz tega, ker je vsak Grk trdno prepričan o zboljšanju dražje, o novem dvigu grškega gospodarstva, ki bo nujna posledica oživitve mednarodne trgovine in s tem združene regeneracije grških financ, podprtih po inozemskih posojilih. Toda, dokler ta dvig sloni samo na nadah brez konkretne podlage vsaj v doglednem času, je gospodarska kriza trd oreh tudi za takega spretnega državnika, kakor je Venizelos, tem bolj, ker grška državna uprava že od nekdanj boleha na dveh značilnih pojavih, ki so dedščina Bizanca, oziroma Turčije: na hudih korupcijah in na lahkomiselnem razmetavanju narodnega premoženja.

Zaradi tega ni čudno, da se sedaj, ko se bližajo volitve za parlament, oglašajo takozvana narodna stranka, ki je monarhistično usmerjena. Še vsaka kraljevska stranka v zgodovini je obljubljala, da bo vrnila narodu zlate čase, ako se ji zopet poveri oblast. Tudi recepti za gospodarsko obnovo in politično osrečenje naroda so takoj pri roki, dasi je verjetno, da ne bi v današnjih razmerah niti Aleksander Veliki mogel povzročiti čudeža gospodarskega vstajenja Grčije, ki je tako žrtev svetovne krize kakor anatolske katastrofe in last-

Generali vodijo Nemčijo

„Samo da bo Nemčija oborožena, pa se bo vse na bolje obrnilo“

Newyork, 8. avg. ig. »Newyork Times« objavljajo razgovor z nemškimi ministrom Schleicherjem, ki je izjavil, da odklanja vsakršno vojaško diktaturo. Nemška Reichswehr je edino nepolitično sredstvo sile, s katerim lahko razpolaga predsednik republike. Svet se ne sme čuditi, da so v Nemčiji nastale strankarske organizacije, ki se med seboj pobijajo s silo. To je bilo mogoče samo zato, ker je avtoriteta države spodkopana po versailleski mirovni pogodbi. Sele potem bomo mogli v Nemčiji zopet popolnoma podvreči državi stranke in njihove organizacije, če bo nemška vlada lahko dokazala svojemu narodu, da ima enake pravice, kakor vsaka druga država na svetu. Zato za nemško politiko doma in zunaj ni nobenega važnejšega vprašanja, kakor je enakopravnost.

O razorožitvenem vprašanju je rekel Schleicher: Razorožitvena konferenca je razpravljala celih 6 mesecev, potem pa je sprejela sklep, s katerim ni prišlo niti do razorožitve, niti do enakopravnosti. Samo po sebi umevna zahteva Nemčije po enakopravnosti se ni upoštevala, čeprav ima razorožitvena komisija vrednost le tedaj, če jo podpišejo prostovoljno enakopravne države. Nemčija je zato odklonila ta sklep. Nemčija je 13 let čakala na to, da se ji da pravica. Dalje ne more čakati. Ne bo več poslala svojih zastopnikov v Zenevo, dokler se vprašanje enakopravnosti ne reši v nemškem smislu. Da Nemčija kot edina velesila ne more skrbeti za svojo nacionalno varnost, je stanje, ki nas moralno ponižuje in ki ga ne moremo trpeti dalje. Treba je, da se določbe versailleske pogodbe o razorožitvi uporabijo pri vseh državah, ali pa se mora Nemčiji priznati pravica, da sistem svoje obrambe zgradi tako, da bo zavaroval nemško varnost. Vojni proračuni Francije in Nemčije so v razmerju 4:1. Poljska žrtuje letno za vojaške namene 500 milijonov nemških mark. Češko-slovaška 200 milijonov in Belgija 160 milijonov nemških mark. Te štiri nemške sodece, ki so zvezane med seboj z vojaškimi pogodbami, izdajajo za oboroževanje na leto skoraj 4 milijarde mark, skoraj šestkrat več kakor izda Nemčija za svojo vojsko. Dalje je navajal Schleicher: Čudim se tudi, da so si upali reči, da so stroški za nemško oklopnjo ladjo po 10.000 ton vsebine zapravljivosti, dočim je Francija v treh letih spustila v morje toliko novih ladij, ki zavzemajo več prostora, kakor vse nemške ladje. Končno pa vsi ti očitki še nič ne izpremenijo dejstva, da ima Nemčija med vsemi velesilami absolutno in daleko najnižji obrambni sistem.

Teroristov se nadaljuje

Berlin, 8. avgusta. Z. Na raznih mestih v Nemčiji je bilo večeraj zopet mnogo terorističnih akcij. V Bishofsburgu na vzhodnem Pruskem so razbili narodni socialisti dve židovski trgovini. V Allensteinu so vrgli napadalci bombo v trgovino komunista. V Janowitzu je bil atentat na skladišče eksplozivnih sredstev. V Waldenburgu v Zg. Šleziji so bila razbita okna na poslopu socialno-demokratskega časopisa. V Ditterbachu so napadali izstrelili v stanovanje predsednika socialno-demokratske stranke več revolucijskih strelcev. V Heildelfu je priletela v stanovanje vodje Reichsbannerja ročna granata, istotako v stanovanje socialdemokratskega funkcionarja. K sreči ni bila nikjer ranjena kaka oseba, vendar je materialna škoda povsod znatna.

Ratibor, 8. avgusta. AA. V Ratiboru v Gornji Šleziji je eksplodirala bomba in raznesla uredniške prostore centristkega glasila »Obreschlesische Rundschau«. Atentatorjev še niso izsledili.

Berlin, 8. avgusta. AA. Vkljub političnemu premirju, ki ga je proglasila nemška vlada, je vendar preteko noč prišlo do mnogostevnih preprirov in prask v vsej Nemčiji.

Tako poročajo iz Froedenberga v Vestfaliji, da

negi lahkomisljenega gospodarstva. Navadna demagogija pa je, ako monarhisti za to zvrta krivdo na Venizelosa, ki pač ni mogel spremeniti tisoletne miselnosti in prakse vladajočih grških strank, ki menda nadaljujejo celo še tradicije starih helenskih politikov, ki so bili mojstri v izrabljanju državne blagajne za osebne in strankarske namene. Nobeno odkrivanje narodnih ran ne more zmanjšati ogromnih zaslug Venizelosa za grški narod in zato nima monarhistična volivna agitacija v Grčiji kljub strahotni gospodarski bedi prebivalstva nobenega upanja na uspeh; kvečjemu se morejo s tem okoristiti komunisti, ki v Grčiji sicer že dolgo in zelo hudo rovarijo, se pa ne morejo vkoreniniti med kmetskim prebivalstvom, ki je najmočnejši pa tudi edini jez proti boljševizmu.

Monarhisti se zanašajo na uspeh, ki so ga imeli l. 1920., ko je bil Venizelos tako poražen, da niti sam ni mogel dobiti zadosti glasov za mandat, in ko se je vrnil kralj Konstantin med nepopisnim navdušenjem in radosnim vriskanjem svojega naroda. Tedaj je povratek monarhije služil za n. pr. pomenil povratek svobode, ker se je bila Venizelosa stranka obsovala s policijskim režimom, ki je presegal celo grške pojme. Danes pa položaj niti od daleč ni tak. Čeprav ima voditelj monarhistične stranke Kaldaris za seboj velik del starih grških naseljencev, ne more upati na zmago. Grk ljubi začuda v nasprotju s svojimi strankarskimi šefi in generali, red in mir ter sovraži vse puče, prevrate in izgrede, ki so navadno v zvezi s spremembami državne oblike.

je prišlo do spopadov med civilisti in policijo. Okoli deset ljudi je ranjenih.

V Gleiwitzu so se na ulici streljali, a na srečo ni nihče ranjen.

V Waldenburgu so streljali na socialno-demokratskega občinskega svetnika, ki je stal pri oknu v svojem stanovanju. V prostore soc.-demokrat. lista »Bergwacht« so metali kamenje in streljali, a niso nikogar zadeli. V manjšem kraju blizu Waldenburgu so streljali v hišo tamošnjega župana. Vsi atentatorji so pobegnili na motornih kolesih.

Atentati proti članom socialno-demokratske stranke so se izvršili tudi v Neidenburgu v Vzhodni Prusiji in v več krajih v Šleziji.

Preiskava v Braunschweigu zaradi terorističnih atentatov v mestu in okolici je izsledila kot krivce več članov nacionalno-socialistične stranke, ki jih je policija aretirala.

Hitler bi bil rad kancler

Pariz, 8. avg. AA. Iz Berlina poročajo: Razgovori konec prejšnjega tedna med Hitlerjem in generalom Schleicherjem zbuja vtis, da je Hitlerjeva kandidatura za nemškega kanclerja popolnoma resna. Izprva so se za to zavzemali samo Hitlerjevi adjutanti, zdaj pa se je za idejo ogrel tudi Hitler sam. Ker je znano, da je Hitler neodločen,

dokler kakšna stvar še ni definitivna, je zelo verjetno, da bo Hitler vse storil, da pride v Nemčijo do oblasti.

V ostalem razpolaga Hitler s tehtnim argumentom, da se namreč sedanja vlada ne more obdržati brez podpore nacionalnih socialistov na oblasti drugače kakor samo z ostro vojaško diktaturo, katere posledice pa je težko predvideti. Po drugi strani tudi Hindenburg ne more s pametnim razlogom odriniti od državnega krmila šefa nacionalnih socialistov; zahteval bi le, da ostane Hitler »predsedniški« kancler, z drugimi besedami, ne bi se smel podrediti diktaturi stranke.

Potemtakem bi Hitlerjeva vlada imela tudi dosti ministrov nehitlerjevskih strank, tako da bi tudi le-te imele svojo besedo. Pri vodstvu državnih poslov. Seveda bi vojni ministru ohranil general v. Schleicher, zunanji minister bi takisto ostal še nadalje v. Neurath, zato pa bi brez dvoma v vladi ne bilo p. Papena.

Odločilni razgovori se bodo vršili v teku tega tedna v Berlinu, kjer se sestanejo glavni voditelji vseh strank na proslavo obletnice ustave.

Gotovo ne bo ena izmed najmanjših izromil sedanja situacije, da se bo obletnica weimarske ustave slavila pod notranjim ministrom, ki je po mišljenju odkrit monarhist.

Vojna med Bolivijo in Paragvajem

Vojskovati se hočejo za vsako ceno

London, 8. avgusta. Z. Po zadnjih brzozavnih vesteh iz Granchaca je prišlo med paragvajskimi in bolivijskimi četami do krvavih bojov. S tem je vojna postala dejstvo, čeprav so pravi vzroki vojne vsakemu razsodnemu človeku nerazumljivi. Paragvaj in Bolivija sta teritorialno vsaka večja od današnje Nemčije. Bolivija šteje 3 in pol, Paragvaj pa 1 milijon prebivalcev. V obeh državah je največji del prebivalstva Indijancev, ki se drže večinoma v gozdovih. Vojno ozemlje Granchaca je močvirnato in zelo malo obljudeno. Prebivalstvo v njem tvorijo samo divja plemena. Na paragvajski strani je nekoliko kolonij ruskih beguncev. Paragvajci javljajo, da so do sedaj uničili eno bolivijsko letalo. Bolivijski trdijo, da so po težkih borbah napredovali. Vojni uspehi so torej popolnoma nejasni. Bolivijski so narod gora, ki živi 3—4000 m nad morjem. Imajo dobro vojsko, ki jo je organiziral nemški general Hundt s pomočjo nemškega polkovnika Röhna. Vendar pa prenašajo Bolivijski težko nezdravo podnebje in v masah

zbolijo. Paragvajci pa so na to podnebje navajeni in trdijo, da jim bo ravno to najboljši zaveznik. Bolivijski vojaki beže v masah preko argentinske meje.

La Paz, 8. avgusta. Z. Predsednik bolivijske republike je poslal parlamentu spomenico, v kateri odločno protestira proti vmešavanju nevtralnih držav v bolivijske zadeve. Predsednik izjavlja, da se Bolivija ne bo nikdar odrekla pravice do Granchaca.

London, 8. avgusta. Z. V svojem odgovoru na angleško noto se paragvajska vlada zahvaljuje Angliji za intervencijo v paragvajsko - bolivijskem sporu in naglašja, da se bo paragvajska republika znala sama braniti, če bo napadena.

Newyork, 8. avg. tg. Argentinja, Brazilija, Čile in Peru so kot sosedne države Bolivije in Paragvaja sklenile med seboj pogodbo, da bodo ostale strogo nevtralne, če pride do vojne med Bolivijo in Paragvajem radi Granchaca.

Desničarski režim tudi v ČSR?

Ceški agrarci silijo na volitve, da se zatre češka soc. demokacija

Praga, 8. avg. X. Zadnji dogodki v sosednih državah Čehoslovaške tudi v Pragi niso ostali brez notranjopolitičnih odmevov. Koalicija med agrarci in socialdemokrati je že itak dovolj zrahljana, da bi mogla podleči prvim sunkom ogroženega patriotično-nacionalističnega sovinizma.

K vsakodnevnim reakcijam nacionalističnih diktatorskih elementov pristopa še moment, da se v agrarni stranki, ki ima danes vodstvo vladne koalicije v rokah, pojavljajo zmiraj močnejši znaki zaskrbljenosti vodstva stranke za zadovoljnost in nezadovoljnost strankinim pristavev. Stranka ima svoje najboljšie agitatorje ravno v ljudeh, ki so po vojni v novi državi največ dosegli po protekciji agrarne stranke pri izvajanju češke agrarne reforme. Ti oportunistični stebri največje češke politične stranke pa na vse pretege pritiskajo na vlado, da jim pomaga v gospodarski in poljedelski

stiski. Ker pa v vladi zastopani socialdemokrati ovirajo vsako zaščitno poljedelsko politiko, ki bi ne ščitila tudi socialističnega delavskega konsumenta, zato agrarci pritiskajo na zlom vladne koalicije in na skorajšnje volitve, ki naj bi pod pritiskom gospodarske krize razgalile nesposobnost in socialno pogubno politiko čeških socialistnih demokratov, ki da so s svojo politiko socialne zaščite izrpalii finančno sposobnost češkega kmetin in delavca. Protisocialistične volitve v Angliji, Franciji in posebno Nemčiji so pokazale, kako je v Evropi aktualen in popularen naskok na socialdemokracijo. Sosedstvo Hitlerjevske Nemčije bo le še pospešilo in ojačilo volivno zmago češkega agrarnega nacionalizma.

Slabi izgledi za romunsko-ruski sporazum

Belgrad, 8. avgusta. I. Iz merodajnih krogov poročajo, da je vprašanje sovjetsko-romunskih pogajanj postalo zelo akutno. Poljska vlada je zankrat odložila ratifikacijo svoje pogodbe, toda izrecno pod pogojem, da ne more čakati večno in da si pridržii pravice o postopanju za slučaj, da bi dogodki v Nemčiji zavzeli nevarne dimenzije. Francoska vlada se je ponudila za posredovanje. Herriot sam je povabil sovjetskega poslanika Dovgaljevskega in romunskega poslanika Cestiana k sebi ter se z njima razgovarjal o položaju, posebno z ozirom na Besarabijo. Sovjetski zastopnik je odgovoril, da za Rusijo romunsko-sovjetska pogodba nima nikakega pomena in sploh ne more privoliti, da bi se začela kakršnakoli pogajanja, da je Besarabija ruska pokrajina. Herriot nadaljuje posvetovanja in daje pomirjevalne nasvete romunski vladi.

Varšava, 8. avgusta. tg. Iz romunskega zunanjega ministarstva izjavljajo v krakovskem »Ilustriranem Kurirju«, da se sedaj sploh ne vodijo nobena rusko-romunska pogajanja za pogodbo o nenapadanju, temveč da se vršijo samo poskusni sestanki in da so se tudi ti začetni razgovori odgodili do konca meseca decembra. V varšavskih političnih krogih radi tega ne smatrajo, da bi bilo možno priti do rusko-romunkega sporazuma.

Dunajska vremenska napoved. V srednjih in južnih Alpah precej jasno in toplo, v severnih Alpah še negotovo vreme, verjetno pa tudi boljše.

Bodočnost nemškega političnega katolicizma

Monakovo, 3. avg.

Nemški katoličani so zadnje nemške notranje politične dogodke prav dobro razumeli. Če je varnost prejšnjih volilnih borb čisto šla preko neposredne zainteresiranosti širokih ljudskih mas nemških katoličanov, potem so instinktivno po čudni odslovlitvi dr. Brüninga vsi nemški katoličani kot eno zaslučili: »Udarec je veljal nam vsem! Volitve so nenadoma došle označbo, ali bo posledaj konec pokreta nemškega političnega katolicizma ali pa bo njih nemška katoliška politična ideologija obojena na zaton ob novih tokovih nemškega notranje političnega življenja.

Nemški nacionalni socialisti so odkrito trdili, da morajo volitve dovesti ne samo do izločenja centra iz nemške državne politike, marveč da mora po besedah njihovega monakovskega voditelja dr. Franka, centru izgniti iz politične arene, da se tako reši nemški katolicizem propada. Vse povsod se je pri tem kazalo na zgled žalostnega slučaja z italijanskimi popolari. Z uničenjem nemškega političnega katolicizma pa tako ne bi padlo le veliko delo, ki so ga med vsem nemškim narodom izvršili Windhorst, Gröber, Erzberger, Mayse, Wirtl in Brüning ampak v nevarnost propadanja bi padlo vse vzorno organizirano krščansko socialno gibanje med nemškimi katoličani. S tem da so v Italiji na Mussolinijevo povelje morali izgniti popolari, s tem ni bila uničena le politična aktivnost italijanskih katoličanov, ampak je bil hkrati tudi obglavljen ves italijanski katoliški socialni pokret. Zato bi z udarcem na centrum omahnila i socialna akcija, kajti nobeno socialno delo ni izvedljivo brez vzporedne politične akcije.

Naravno, da usoda katolicizma ni zavisna od obstoja posebne politične stranke katoličanov. Katoliška stranka ni nujno potrebna v državi, ki je v celoti po prebivalstvu katoliška (Francija, Španija, Portugalska — pa še tam se pojavlja po zadnjih dogodkih krvava potreba). Nemogoča pa je katoliška politična abstinenca v državi, kjer je katolicizem v manjšini in živi še hkrati v diaspori, posebno pa še v slučaju, kjer se v fašizmu pojavlja pokret do samooblasti, ki je v svojih osnovah popolnoma poganski. Fašizem je za univerzalno idejo krščanstva v popolnem nasprotju. V jedru pa nacionalni socializem ni nič drugega kot fašistična spakedranka liberalizma. Narodni socializem pa odkrito izjavlja, da bo s silo zatrl vse druge nemške politične stranke in po poteh, ki jih katolik nikakor ne more sprejeti. Edina možnost pa, da se to pospeši, pa je obstojala le v smeri, da se politični katolicizem ojači. Kajti socialisti hrajno na svoj zbirkoorganiziranosti, buržojske stranke so pa po-

polnoma izginile iz politične bilance.

Pa še en moment je važen v značaju zadnje zmage nemškega centra. Centrumeva zmaga pomeni namreč pozitivno onega prvobitnega narodnega in državnega mišljenja proti onemu na koljinalnih tleh Vzhodne Nemčije vzkliemu mišljenju o državnosti, ki mora prisiliti vso narodno miselnost razvoja od spodaj navzgor. Jug in zapad namreč imata svojo lastno, izvorno teorijo o državi. V tej miselnosti je narod pred državo in po njej je človeška enota japonska najprej v narodu in šele potem v državi. Tukaj je država le še zgradba, v kateri se narod razvija in izživlja. Sever in vzhod Nemčiji pa sta kolonija, kjer nemstvu manjka prvotna narodna podlaga, kakor pa n. pr. na jugu in na zapadu. Gospodovalna plat nemstva, ki se je morala tukaj uveljaviti napram slovanskim rodovom, se je tukaj izživljala le v državno-vladarskem smislu, a nikdar ljudsko-narodnem. V tem nemstvu stoji država nad narodom. Država ni narodna življenska oblika, ampak oblika aristokratske autokracije, ki naj sestoji iz armade in uprave. V tej smeri pa sta katoliški jug in zapad odločno nastopila proti in z zmago centra znova zatrdila, da so nemški narod in nemška država, nemška kultura in nemška veličina obstojali pred prusko državo in berlinsko prestolico.

Vsemu pruskemu diktatorskemu teženju se tako stavlja nasproti prademokratsko čustvovanje juga in zapada, ki seveda s trenutnim propadanjem demokratskega parlamentarizma nima nič skupnega. Poleg tega pa je še za nemške katoličane demokratska miselnost navezana še na socialno. Borba proti pruski aristokraciji ni značila samo borbo proti njeni politični miselnosti, ampak tudi boj proti njeni socialni reakcionarnosti. Socialno naprednost centra pa je dr. Stegerwald v volilni borbi označil pregnantno v tem-le stavku: Socialna politika naj se zgradi svobodno na samoupravi stanov in prepusti državi oblasti le nadzorno pravico, kakor to določa »Quadragesimo anno«.

Ni dvoma, da se bo volilna utrditev nemškega političnega katolicizma afirmirala v bodočem snovanju nemške državne miselnosti. Vsled zunanje-političnih in modernih gospodarskih razlogov bo nujno, da se podčrtajo nekateri upravni izpremembe. Toda do prejšnjega vmešavanja ali izvajanja centralizma ne bo več prišlo, kajti le pravilno notranje in federalno zdravo urejena država, bo sigurno jamstvo za zdrav notranji razvoj, ki bo potem v okviru Evrope našel varno mesto. Nemški politični katolicizem je v tej smeri odnesel važno in veliko zmago.

Dr. W.

Slovenski živinozdravniki zborujejo

Ljubljana, 8. avgusta.

V nedeljo dopoldne pa do 4 popoldne so zborovali slovenski živinozdravniki, združeni v Jugoslovanskem veterinarskem združenju, dravski sekciji. Zborovanje se je vršilo ob precejšnji udeležbi v dvorani restavracije pri »Levus«. Zborovanje je vodil podpredsednik dr. Veble, ki je poročal o uspešnem delovanju društva. Društvo se je zlasti zanimalo za kontrolo mleka v Sloveniji, zbiralo je gradivo za živinozdravniško razstavo v Zagrebu in je organiziralo praktične nadaljevalne tečaje živinozdravnikov.

Tajniško poročilo je podal dr. Kocjan. Slovenska sekcija združenja šteje 54 članov in so v ojej združeni skoraj vsi živinozdravniki v Sloveniji. Sekcija je organizirala tudi filmska predavanja o steklini.

Blagajniško poročilo je podal vet. Dr. Gleber, o delu razstavnega odbora pa profesor dr. Kern.

Sledile so volitve. Dosedanji predsednik vet. P. Rebek je odstopil. Za predsednika je bil izvoljen dr. F. Veble, za podpredsednika pa dr. Kunc.

Po volitvah se je razvila živahna debata o načrtu zakona o ureditvi živinozdravniške službe, o čemer je poročal tajnik dr. Kocjan. Debata je trajala tri ure.

Novi načrt o ureditvi živinozdravniške službe ima 76 členov in določa popolno reorganizacijo živinozdravniške službe. Pri zatiranju kužnih bolezni živine naj po načrtu sodelujejo z državnimi

živinozdravniki tudi banovinski in občinski živinozdravniki. Vedeti je treba, da so samo lani kužne bolezni povzročile v naši državi škodo nad milijardo Din. Novi načrt zahteva, da mora skupina 10.000 prebivalcev imeti za svojo živino posebne živinozdravnike. Pri živinozdravniški službi naj se manjši kraji združijo v živinozdravniške občine. Ustanoviti se morajo živinozdravniške ambulante, in sicer po bolgarskem vzoru. Bolgari so take živinozdravniške ambulante osnovali že pred desetimi leti in so imeli do sedaj velike uspehe. Treba je vedeti, da do sedaj zasebne živinozdravniške prakse skoraj še ni, čeprav bi bila zelo velikega pomena. V splošnem interesu naše živinozdravne se mora urediti za živino revnih živinozdravcev brezplačna živinozdravniška pomoč. Sredstva zanjo pa naj se črpajo iz take. Srednje ali manj premožnim živinozdravcem pa naj se daje pomoč za njihovo živino po polovični tarifi. Novi načrt zahteva zaščito veterinarskega stanu in ustanovitev veterinarskih zbornic po vzorcu zdravniških, odvetniških, lekarnarskih in drugih zbornic. Živinozdravniki pri ključnih večjih mestih bodo morali imeti po novem načrtu specialno kvalifikacijo. Od 3. do 5. septembra bo v Zagrebu na Zagrebškem zboru živinozdravniška razstava. Taka razstava je bila lani v Beogradu, prihodnje leto pa bo v Ljubljani.

V debato o tem načrtu so posegli med drugimi dr. V. Jedlička, dr. Ivan Kunc, tržni nadzornik vet. H. Hinterlechner in drugi. Občni zbor je zaključil pozno popoldne predsednik dr. Veble.

Osebnosti

Belgrad, 8. avgusta. I. V. tarifi odbor po predpisih uredbe o organizaciji prometnega ministrstva so bili imenovani sledeči člani-Slovinci na podlagi čl. 3: Josip Čugmus, dr. Vekoslav Gortan, dr. Joža Basaj, Milan Lenarčič, inženjerski in Ljubljane, Vekoslav Vrhunec, član izvršilnega in upravnega odbora Zveze rudarskih podjetij v Jugoslaviji, Danilo Gorup, tajnik Zveze inženjerskega v Ljubljani.

Belgrad, 8. avgusta. I. V. resoru prosvetnega ministrstva so napredovali: v 5. položajno skupino Dragotin Kveder, upravitelj meščanske šole v Mariboru, Josip Poljanec, učitelj meščanske šole v Ptujem, Anton Smrzu, učitelj meščanske šole v Ljubljani, Josip Prijatelj, upravitelj meščanske šole v Ormožu, Avguštin Šantel, učitelj meščanske šole v Mariboru.

Napredovali so pri narodnem gledališču v Ljubljani: za člana nar. gledališča v 7. položajni skupini Ivan Cesar in Franc Mohorič.

V resoru prometnega ministrstva so postavljani: pri podružnici Poštna hranilnica v Ljubljani v 9. položajni skupini Zdenka Premrov, Milena Dica, v 10. polož. skupini Grgurič Martina, v 8. polož. skupini Mara Babšek, Terezija Kalan, Nada Nedeljkova, v 10. polož. skupini Ana Lisjak, Frančiška Grižar, Marija Mozetič, Frančiška Kneder in Josipina Pavšek.

Stavkovno gibanje v Belgiji

Bruseljski, 8. avgusta. AA. Rudarji so proglasili splošno stavko.

Berseljski, 8. avgusta. tg. V rudarskih revirjih se je pojavilo silno razburjenje, ker je vlada poslala v revirje vojaško pomoč, s katero bodo odvažali premog, kar smatrajo za stavkolomstvo.

Seja skupščine

Narodna skupščina je prešla na dnevni red in najprej razpravljala o poročilu odbora za proučevanje zakonskega predloga o kovanju 50dinarskih srebrnikov ter zakonskega predloga o spremembah zakona o skupnem davku na poslovni promet in o državni trošarini. Odbor, ki je imel nalogo, predložiti danes narodni skupščini svoje sklepe, se v dvodnevni seji ni mogel zediniti. V odboru so nastala nasprotja proti povišanju trošarine, ki bo, posebno v slučaju sladkorja, prizadela najrevnejše sloje. Istotako so nekateri v odboru smatrali, da bo povišanje davkov pomenilo novo obremenitev naroda, ki teh bremen ne bo mogel nositi. Zaradi tega odbor ni mogel predložiti nikakega poročila. Predsednik skupščine dr. Kumanudi je predlagal, naj se da odboru šest dni časa za nadaljnje proučevanje predloga. Toda finančni minister ni bil mnenja, da se sme po nepotrebnem podaljšati termin, in je prosil, naj se navedeni finančni predlogi smatrajo za nujne. Ponojno je obrazložil predloge, ker so z njimi zvezi gotovi valutni koraki, ki jih bo moral storiti v

obrambo našega finančnega gospodarstva. Ako bi se ti predlogi ne uzakomili takoj, potem izostanejo gotovi dohodki, ki so za državno blagajno nujno potrebni.

Narodna skupščina je potrdila izvajanja finančnega ministra ter sprejela nujnost predlog in nujnostno postopanje. Odbor je dobil zato nalog, naj v 24 urah poroča o zakonskem predlogu o povišanju državne trošarine.

Potem je prešla narodna skupščina na drugo točko dnevnega reda in sprejela zakonski predlog vojnega ministra o obmejnih četah. Referent dr. Dragotin Perko je čestitaj vojnomu ministru na tem zelo socialnem predlogu. Pri glasovanju je vseh 243 poslancev glasovalo za zakon.

Danes popoldne se je v narodni skupščini sestalo predsedstvo glavnega odbora JRSJ. Za predsednika je bil izvoljen Nikola Uzunović, za podpredsednika dr. Vojislav Marinković, Boža Maksimović, Juraj Demetrovič in Pavle Matić, za glavnega tajnika je bil imenovan dr. Albert Kramer. V osrednji odbor je prišel še dr. Ilija Šumenković

Kdo vlada v Avstriji?

Užaljenost Nemčije radi politike Dunaja — Francozi se vesele

Berlin, 8. avg. X. Sprejetje zaupnice v dunajskem parlamentu je v tujakajnih krogih izzvalo veliko nerazpoloženje napram Dunaju. Dejstvo, da je dr. Dollfuß svojo zaupnico odnesel le z razmerjem 81:81, upliva še kolikor toliko blažljivo, zamernja se pa osebno govor krščansko-socialističnega poslanca Kunschaka, ki je v debati o lozanskih rezultatih vse protivnike ženevskega posojila Avstriji nazval berlinske plačance in slovske pse za markami, ki da so jih s seboj prinesli emisarji berlinske vlade. Sicer se jemlje na znanje zadostna izjava kanclerja Dollfusa o Kunschakovem iztirjenju, oprostiti se pa ne more, da je dr. Dollfuß v isti snopi izjavil, da je berlinsko vlado zaprosil, da naj odpokliče z Dunaja svoje emisarje, ki da so v debati avstrijskega posojila kot avstrijski notranji zadevi pač popolnoma nepotrebni.

Zagrenjeno se ugovarja, da je pariško časopisje, osebno »Temps«, z veseljem zakoličilo Kun-

schakove in Dollfußove izjave kot mejnik nove dobe v avstrijsko-nemškem razmerju. Res da je Papanova vlada s svojo nesrečno politiko diktatorskega polovičarstva veliko strašilo za dunajske federaliste, vendar i »Germania« opozarja avstrijske krščanske socialiste, da naj ne gredo v svoji pretirani bojznosti za avstrijsko avtonomijo predaleč v naročje francoskega varuštva.

Francoska politika se sigurno čuti na Dunaju že zelo daleč. Vodilni francoski diplomat na Dunaju je neovirano v najvišji dunajski družbi izjavil: »Njegovo glavo imam že v rokavic in pri tem mislim na dr. Schobra. Zato »Kölnische Volkszeitung« za zaupanjem zaključuje, da se pri tedenski debati o sprejetju posojila pač ne bo našla več večina za njegovo sprejetje in da bo zato dr. Dollfuß prisiljen poslati Avstrijo v jeseni znova na volitve, ki bodo najlažje odločile, je-li v Avstriji pangermanska ali avstrijska večina.

Težave bolgarske vlade

Sofija, 5. avgusta 1932.

Vsaka koalicijska vlada, sestavljena iz strank, ki se znatno razlikujejo po svojem svetovnem nazoru, po razrednem priprilanju in po svojih programih, pride šestokrat v mučni položaj, da odstrani nesoglasja med cilji svojih strank. Le potom kompromisom, državniške modrosti, da je potrebno predrediti strankine koristi in prid celoti, države in naroda, v medsebojnem razumevanju, je mogoče obstoj vladne koalicije sicer temeljno si nasprotujočih grup. Najlepši dokaz možnosti takih zvez so podali nemški katoliški centrum in nemški socialni demokratje, ki so v bivšem nemškem državnem zboru in v upravi Pruske sklenili zvezo, da ohranijo Nemčiji demokracijo in onemogočijo pohod Hitlerjevcev. Enakih primerov iz zgodovine parlamentarizma je dovolj; ter jih ne bomo več naštevati.

Tudi narodni blok v Bolgariji je zveza štirih strank; najmočnejše zemljedeljske, demokratske, radikalne in enega krila liberalne stranke. Pomen bloka je bil, da si pribori pri volitvah 21. junija 1931 leta zmago in pomete z nasilnim »demokratskim« zgovorom, ki je bil pač vse drugo, samo demokracije ne. Pri volitvah je zmagala narodna volja, ustanovljen demokratski režim in zasigurno parlamentarizem v Bolgariji. Prazne državne blagajne, obubožanje večine naroda, gospodarska kriza, neurejeni državni dolgovi iz pred- in povojnih let, država v zunanji politiki popolnoma izolirana, brez trgovskih dogovorov, velika komunistična propaganda, macedonske spletke itd. so dale novi vladi Narodnega bloka dela dovolj in skrbi, ki hudo ogrožajo obstoj sedanje vlade.

Da bi zamogla vlada izvršiti svoje načrte, je morala poseči po zelo radikalnih sredstvih, to je, da korenito spremeni stave svojih uradnikov, ki naj delujejo v smislu njenih navodil. Opomniti moramo, da je večina upravnih uradnikov zasedla svoja mesta po znanem državnem prevratu leta 1923. V prvih mesecih so sledile torej nebrojne vpkojitve oziroma odpuščitve vseh vrst uradnikov in poduradnikov iz služb in v delokrogu ministerstev, pripadajočim prej zatiranim strankam, v temvečjem obsegu, kakor pri ministrstvih ki so jih dobili demokratje Malinova in Mušanova. Dasi šteje dem. stranka po številu poslanskih mandatorov veliko manj kot zemljedeljska, je vendar ona zavzela vsa važnejša ministrstva, med drugimi tudi ministrstvo za notranje zadeve, ki razpolaga z ogromno policijsko močjo.

Uradniki in uslužbenci teh ministrstev so dobro znali, kaj jih čaka. Naenkrat so se prelevili ter se vpisali v vrste vladnih demokratov. Le-ti so jih sprejeli z veseljem, ker so se tako ugodno pomnožile njihove vrste. Zlasti minister za notranje zadeve, Girginov je postavil novo pečeno strankino prislahe v svojih službah, v katerih pa ne morejo zakrivati svoje mržnje do večine kmečkega ljudstva, ki je izpostavljeno šikanam kot prej za časa vlade zgovorac. Tako je tudi razumljiv pretep zemljedeljskega poslanca v mestu Lom, ki ga je zakrivila policija.

Zemljedeljska zveza dobiva iz dežele dnevno pritožbo radi postopanja uradnikov — bivših zgovoristov. Demokrati ščitijo svoje ljudi, ker si nočejo zapreti pot kake bodoči vladni koaliciji. Taki sicer od vlade neželjeni pojavi povzročajo večkrat resna nesoglasja, ki se izražajo v protestih, v razkolu vladnega bloka po deželi, v konfliktu zemljedeljskih ministrov z ministrom za notranje zadeve Girginovom i. dr. Zemljedeljski minister Gičev se nahaja več ali manj vedno v disharmoniji z Girginovom. Spletke opozicijskih strank podpihujejo ogenj, komunisti blatijo upravo zemljedeljskih ministrov v podrobni agitaciji na deželi ter se tako ustvarja ozračje, ki priča na bodočo nevihto. Časopisne vesti še alarmirajo svet, vlada narodnega bloka je v razsulu.

Neki ugledni demokrat je na vprašanje, kaj misli o teh sporih, hladnokrvno odgovoril: »Radi bolhe ni potrebno sezgati odeje.« — Pričakovati je, da narodni blok še ne bo dal vjeti iz rok. Ma-

linov in Mušanov se vračata iz Varne, kjer sta poročala kralju Borisu o notranjem in zunanem položaju države. Baje kralj ne želi hušjih notranjih pretresiljev, ki bi znali nastati z razkolom vladnega bloka. Tudi parlamentarna grupa zemljedelcev, ki je zborovala v Sofiji, ni stavila v svojih resolucijah takih zahtev, ki bi se ne mogle s kompromisom urediti.

Obstoj sedanje vlade je nujen in potreben radi sigurnosti države. Ako zapuste vlado zemljedelci, je nevarnost, da se kmečke množice nagnejo k levizmarjem in podležejo komunističnemu uplivu, ker jih beda tira v ta tabor misleč, da se tako le najlaže izhod iz hude krize, in le v obče mislijo, da tudi potem ne more biti slabše. Vera pa, ki drži naše slovensko ljudstvo vztrajno pokonci, pa v Bolgariji nima tiste moči, da bi se zamogla protiviti pogubnim vplivom oziroma dala kmetu tolažbo in moč. Bolgarski tudi selski narod smatra vero le kot nekaj postranskega in je mlačnost v veri kriva, da ne najde v njej bolgarska družina upanja v boljšo bodočnost.

Zatorej ne moremo soglašati z onimi, ki prokurojujejo razpad narodnega bloka, dasi se pojavljajo večjih velika nasprotstva.

Reorganizacija italijanskega brodovja

Milan, 8. avgusta. tg. Italijansko vojno brodovje se bo po končanih manevrih razdelilo popolnoma na novo v to svrhu, da se popolnoma opremijo samo moderne vojne ladje z veliko hitrostjo. Obdržali bodo take ladje trajno v službi. Prva eskadra bo imela dve diviziji, v kateri bodo naslednje križarke nad 10.000 ton: »Trieste«, »Trento«, »Bolzano«, »Gorizia«, »Flume«, »Zara« in »Polac«, ki se šele dogotavlja. Razen tega bosta v tej eskadrili dve flotile torpedovc s torpednimi rušilcema »Cantera« in »Pigafetta«. Tudi druga eskadrila bo imela dve diviziji z vsemi križarkami, ki nosijo po 5 in 6000 ton. Razen tega bodo ustanovili posebno »jadransko divizijo«. Pravo rezervo bodo v tej novi ureditvi tvorile velike oklopne križarke in velike biveše nemške vojne ladje.

Hitler tudi na Češkem

Brno, 8. avg. ž. Pri tujakajnem okrožnem sodišču je pričela razprava proti sedmim članom razpuščenega društva »Volksport«, ki so obtoženi radi veleizdaje. Obtožnica trdi, da so bili člani »Volksport«, pravzaprav nemški narodni socialisti, ki so se v tem društvu vežbali po valeski in stremeli za tem, da odoepijo suetske dežele od češkoslovaške republike in jih priključijo Nemčiji. Dalje trdi obtožnica, da so člani tega društva imeli ob meji vojaške vaje z napadalnimi oddelki narodnih socialistov iz Nemčije.

Strahotna toča v Bolgariji

Sofija, 8. avgusta. AA. Po uradnih vesteh, ki so prišle v Sofijo, je toča, ki je predvčerajšnjim padala v šumenskem okraju, ubila v vasi Srednje 8 ljudi, v vasi Gradiste pa enega. Ranjeno je skupno okoli dvajset ljudi.

Toča je ubila tudi okoli 500 glav živine.

Veslaške tekme v Belgradu

Pariz, 8. avgusta. AA. Po končanih tekmah za veslaško prvenstvo je predsednik glavnega odbora francoske veslaške zveze odredil sestav reprezentance za veslaške tekme, ki se bodo septembra vršile v Belgradu za veslaško prvenstvo Evrope. Francosko reprezentanco tvorijo v glavnem zastopniki sledečih klubov: Veslaškega kluba iz Nantesa, navtičnega društva z Marne, ter veslaškega kluba in navtičnega društva iz Lagnya.

Belgrad, 8. avgusta. AA. Z odlokom prometnega ministra se počeniš s 1. septembrom 1932 poviša prodajna cena čekov Poštne hranilnice z Din 0.40 na 0.55 Din kos.

Curli, 8. avgusta tg. Profesor Piccard hoče v tork zjutraj ob 2 z letališča pri Dubendorfu drugič odleteti v stratosfero. Učenjak naglašja izrecno, da mu pri tem ni zato, da bi dosegel kak višinski rekord.

OUZD v juliju 1932

Gospodarska kriza se je v juliju zopet zelo poostriła. Nazadovanje števila zavarovanih delavcev ponazorjuje ta-le tabela:

Datum	1930	1931	1932	Padec članstva:	1931	1930
1. 7.	101.960	97.774	81.562	16.212	20.398	
5. 7.	102.002	97.336	81.293	16.043	20.709	
10. 7.	101.809	97.118	81.225	16.493	20.584	
15. 7.	102.158	97.273	81.075	16.216	21.101	
20. 7.	102.467	97.537	80.823	16.714	21.644	
25. 7.	102.715	98.051	80.718	17.343	21.997	
30. 7.	102.695	98.108	80.810	17.298	21.885	

Zdravstvene razmere članov so bile v juliju neznatno boljše nego v lanskem letu. Padec odstotka ženskih bolnikov za -0.84% je posledica zmanjšanja porodniških davajev.

Povprečna dnevna zavarovana mezda, ki odgovarja približno faktičnemu dnevnemu zaslužku povprečnega delavca, je v juliju napram prejšnjim mesecem se lo padla. Padec v zadnjem letu povprečne dnevne mezde je znašal: januarja Din 1.01, februarja Din 1.15, marca Din 1.30, aprila Din 1.54, maja Din 1.76, junija Din 1.84, julija Din 2.20.

Značilnost sedanje faze gospodarske krize je torej ta, da delavske plače mnogo hitreje padajo nego zaposlitev delavstva.

Celokupna dnevna zavarovana mezda je padla v juliju za Din 619.584.80. Delavstvo, zavarovano pri OUZD-u, izgublja dnevno tako blizu tričetrti milj. Din na zaslužku ali mesečno blizu 20 milijonov Din. Radi tega so padli dohodki OUZD-a (bolniški prispevki) vkljub povišanju tarifa od 6% na 6.5% dnevno za okrog 27.300 Din ali mesečno za 700.000 Din.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Savinjska dolina proslavlja Slomška

Maribor, 7. avgusta.

Ob lepem vremenu so prihitela dekleta iz gornjegrajske dekanije in sosednih krajev v prelepo Nazarja. Toliko jih je bilo, da so prostorno, krasno cerkev Matere božje docela napolnili. Ta velika udeležba je dokaz, kako rada se odzove naša mladina povabilu na prireditev, ki velja proslavi naših mož velikanov in ki obenem dviga duha in srce mladine k našim krščanskim in narodnim idealom. Slovesnost je bila namenjena Slomškovi proslavi.

Cerkveni govornik, predsednik Prosvetne zveze g. dr. Hohnjec je tolmačil življenjsko poslanstvo za slovenski narod, kakor jo je opredelil veliki naš učenik-prosvetitelj-voditelj M. Slomšek. Njegov govor, v katerem je v poljudnih besedah nanizal v biserno verižico Slomškove zlate misli in dragocene izreke, je našel v mladih srcih močan odmev. Slovesno sv. mašo je ob asistenci domačih gg. patrov daroval rojak iz gornjegrajske dekanije preč g. kanonik Časl.

Po cerkvenem opravilu se je mladina zbrala pod zelenimi drevesi na trati pred cerkvijo. Poleg deklet je tudi bilo opaziti veliko število mož in mladeničev, ki so z velikim zanimanjem sledili teku zborovanja. Predsedoval je prof. dr. Hohnjec. Gospa ravnateljica Antonija Stupeca je v izbranih in navdušnih besedah oblikovala pred duševnimi očmi mladine duhovni lik velikega Slomška. Vstajala je pred očmi mladine podoba tega izrednega moža, polnega vere in kreposti, plantetežga ljubiteža do Boga in bližnjega in do

člana, zanemarjenega slovenskega naroda. Slomškov vzvišeni zgled je govornica črtala s tako živimi barvami, da so kar klicale k posnemanju Slomškovih kreposti in njegove požrtovalne delavnosti za čast božjo, blagor cerkve in dobroti naroda. Govor, ki je vseboval resne opomine k požrtovalni dejavnosti v sedanjih razmerah, je napravil na mladino globok vtis. Na govorniškem odru so se tudi pojavile govornice iz domače dekanije. Olga Turnšek iz Nazarja je kot zastopnica Marijine družbe v prisrčnih besedah sporočila došlim dekletom pozdrav ter želela zborovanju velik uspeh na polju preporetbe in prekristne deklisne izobrazbe. Nata Remšec iz Mozirja je na temeljit način in z izbrano besedo poudarila pomen prosvetnega dela med žensko mladino in način, kako se mora to delo vršiti, da bo v prospeh mladine in blaginjo naroda. Terezija Tomišek je prinesla pozdrave krščanskih deklet iz Gornjega grada, poudarjajoč posebno, kolikoga pomena je slovensko žensstvo po pribevanju zgodovine za slovenski narod. Zborovanje je prav lepo uspelo in golovo ne bo ostalo brez sadu.

Popoldne ob dveh je imel preč. g. kanonik Časl, školski voditelj Marijinih družb, poučnonavduševalen govor, v katerem je zlasti članicam Marijinih družb dal prelepa navodila za življenje. G. šentmihelski župnik Presnik je imel ob asistenci slovesno večernico. Slomškova prireditev v Nazarju je uspela vsestransko. Mladina in tudi odrasli so se razšli z željo: Kmalu kaj slišnega!

V starodavnem Ptujju

Ob široki Dravi sredi Ptujškega polja leži 230 m nad morjem starodavno mesto Ptuj, eno izmed najbolj starinskih mest Slovenije. Ptuj, ki im okoli 5000 prebivalcev, nudi kljub svoji originalnosti sliko starega mesta. Vrsta starinskih zasebnih in javnih poslopj, arhitektonično zanimivih cerkev, mimo vseh pa mogočna Drava z živahnim prometom po njej, dalje stari grad nad mestom ter lepi, vedno zeleni nasadi in parki kot pribežališče vseh, ki se hočejo odpriči, v ozadju pa naše, večno lepe, vinorodne gorice — to so glavni deli, ki sestavljajo značilen pogled na Ptuj.

Mesto je vse polno prelepih arhitektoničnih stavb. V ulicah starega mesta zadeneš ob vsakem koraku na spomine davnih dni, samostane in cerkve, izkopine, grbe in nad vratmi meščanskih hiš preboko nad nadstropji nasprotnih hiš med ozkimi ulicami. Dojem starega in srednjeveškega življenja je povsod ohranjen in vpliva neposredno in mogočno na gledalca. Ptuj se je zaradi milega podnebja in zelene okolice zelo povzdignil tudi kot letovišče, kajti od leta do leta vidiš vedno več tujcev, ki iščeje odmora v idilničnem mestu. Toda Ptuj je poleg svojih lepot in dobrot tudi izhodišče za mnoge in hvaležne izlete — na solnčne holme Halož in Slovenskih goric.

Povrnimo se nazaj v ostrže starodavnega mesta in razgrnimo pred seboj vsaj v bežnih minutah sliko starega in sedanjega Ptujja. Nad mestom kraljuje grad, danes in že stoletja last grofov Herbersteinov. V obširnih sobanah dvonadstropnega gradu se nahaja dragocen, z ljubečljivo urejen muzej. Seveda s tem še ni dovršena slika zgodovinskega Ptujja. Pot nas vodi čez slikoviti dravski most v okoliški Hajdin. Dva, še dobro ohranjena starinska templa, posvečena od rimskih legij perzijskemu bogu Mi-thri, pričata o davni preteklosti. Mitreja sta gotovo najznačilnejša v Jugoslaviji, saj ju obiskuje od leta do leta vedno več kulturnih in umetnostnih zgodovinarjev. Nikakor pa ne smemo pozabiti na ptujski muzej, last mestne občine. V bivši dominikanski cerkvi je nastanjen sam muzej v muzeju. Nešteto starin pa ima mesto samo.

V Ptujju je l. 1864 nastala »Čitalnica«, ki je zbirala in zbira pod svojim okriljem vse Slovence. S svojimi predavanji, družabnimi večeri in dramatičnimi nastopi je dvignila narodno zavest in s svojimi voditelji pripravila pot v boljšo bodočnost nekdanjega slovenskega naroda. Lepši dnevi so napočili Ptujju šele z osvobodjenjem. Nikakor pa ne smemo prezreti nebroj kulturnih, gospodarskih in socialnih društev, ki bo mnogo doprinesla k razvoju in vsestranskemu napredku Ptujja. Tudi akademiki imajo svoje društvo, ki je ravno letos ob društveni desetletnici izdalo »Jubilejni zbornik«. Knjiga nudi celoten pregled zgodovinskega in sedanjega Ptujja; — odkriva domačino in tujcu marsikaj novega. Dramatično društvo prireja predstave, mariborsko gledališče hodi v Ptuj gostovat, diletanti iz okolice se pokažejo in knjižnice pridno izposojujejo svoje knjige. Mesto ima popolno realno gimnazijo, ki zasluži vso pozornost merodajnih činiteljev. Ptujška gimnazija bje boj za svoj obstanek po krivdi drugih in ga bo tudi dobojevala; celotna gmazija ostane naprej. Vsi ptujski javni funkcionarji z mestnim načelnikom na čelu so si popolnoma na jasnem, da Ptujja brez gimnazije ni; — v nekdanjem nemčurskem mestu je nujno potreben zavod, ki vzgoji odločnega slovenskega me-

ščana in kmeta — čuvarja naše severne meje. Poleg gimnazije se nahaja internat »Dijaški dom« za 150 učencev gimnazije in meščanske šole. Glasbena Matica agilno deluje, dekliski zavod »Mladika«, pletarska šola in nebroj drugih ustanov vršijo marljivo svojo misijo.

Bodočnost? Kdo jo pozna? Načrti in želje! Regulacija Drave, kanalizacija, vodovod, novo sodno poslopje, zgraditev novega dravskega mosta, rešitev vinske krize in nebroj drugih težkih vprašanj. Naša iskrena želja je, da bi nas bodočnost našla v skladnem delu za kulturo, gospodarsko in socialno povzdigo mesta Ptujja in ptujškega okraja.

Požari pri Mali Nedelji

Mala Nedelja, 6. avgusta.
Ni čista, da ne bi postala Mala Nedelja znana in slavna, če ne drugače, pa po številnih požarih na vseh koncih in krajih naše obširne župnije. In da je tragika še večja, gori skoro vedno sredi noči, ko ljudje že spijo utrujeni od teže dneva. Kaj hočemo s tem povedati? Da je večina požarov podtaknjenih in da bo treba požarovalce ali požaralce poiskati in pošteno kaznovati.

V noči od 4. na 5. avgusta je spet gorelo, tokrat skoro v naši purgi ali vasi. Zgorelo je pri Zorečevih gospodarsko poslopje z vsem gospodarskim orodjem; komaj se je posrečilo rešiti živino. Solidno poslopje, postavljeno pred sedmimi leti, je bilo pokrito z opek ter je imelo na obeh koncih varnostno zida in vendar je skoro vse pogorelo. Zavarovano pa je bilo poslopje le za borih Din 2500. Tudi neomlačeno žito je vse žrtev ognja. Spričo tolikih požarov bi bilo pač nadvse priporočljivo, da bi si gasilsko društvo naročilo motorno brizgalno. Seveda je denarna kriza, toda pri nekoliko dobri volji in požrtovalnosti bi šlo. Treba je le resno začeti.

Radi spremembe sem šel v Samostansko gostilno, kamor jo je zavila večja družba pogrebcev, in si naročil predjužnik. Ni bilo ne dosti ne dobro, ker lojve maščobe ne prenašam, kar so mi dali, a vzeli so mi vendar preko dva kovača.

Okoli ene sem se odpravil z železnico proti vzhodu in prej ko v pol ure dospel v Heb (Eger). Policijski in carinski pregled na velikem kolodvoru je z obeh strani, nemške in čehoslovske, tako bolj radi lepšega. Zivahno so me pozdravljali čehoslovska uslužbenca, videč moje potno izkazilo, zdi se, da nimajo prevečkrat priložnosti s potniki se razgovarjati v svojem jeziku. Heb sam dela velemesten vtis in je trdno nemško gnezdo, kakor v Schönererjevih časih, le na državnih uradih so napisu tudi v češčini.

Izpred kolodvora sem se odpravil z velikim in ne prenapolnjenim avtobusom v Františkove vane, kakor pravijo Čehi čisto nemškemu Franzensbadu.

Krasno lego ima to svetovno zdravilišče, prekrasno je tudi urejeno. Najprej sem se hotel ohladiti in silno žejno pogasiti, kar se mi je kmalu posrečilo z domačo slatino in zares dobro in, kar me je iznenadilo, prav ceneno kavo. Sploh je svetovni Franzensbad bolj cenejši od neznanega Waldsassena.

V zdravilišču je bolj prazno, tujcev ni, med njimi prevladuje znani kozmopolitični tip. Ogledal sem si razkošne parke in vrtove, ponosne palače in okusne vile, poskusil vse rudinske vode, ki ž njimi tamkaj zdravijo in si dal pokazati tiste slavne močvirne kopeli, ki da so edinstvene na svetu. Pripravljali so kopeli za drugo jutro, v lesono kado nalože do polovice črno zemljo, ki je nekakšna zmlata šota. Po naročilu napolnijo kade

4 požari v enem dnevu

Slov. Bistrica, 8. avgusta.

Mnogo razburjenja so povzročili požari, ki so divjali kar na štirih krajih. Najprej je pričelo goret okrog pol 11 dopoldne pri posestniku Setarju v Leskovcu. Požar je zajel stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje ter oboje upepelil. Ker ni nikjer v bližini vode, niso ljudje niti pozvali gasilcev na pomoč. Škoda znaša 25.000 Din; bilo pa je le malenkostno zavarovano.

Popoldne so pihali bistriški gasilci v Poljčane na veselico tamkajšnjega gasilnega društva. Ko pa je v večernih urah bila zabava na višku, je prispela telefonska vest, da v bližini Bistrice gori. Bistriški gasilci so takoj odbrzeli na avtu v Pretože, kjer je gorelo posestvo Jožeta Poljanca.

„Varčevanje v kočah SPD“

V »Slovenec« z dne 27. julija, št. 169, je pod gornjim naslovom izšel članek, ki ga dopisnik ni podpisal. V tem članku se kritizira uprava SPD z navedbami, ki ne odgovarjajo resnici. Zato kratak odgovor in pojasnilo.

Anonimni pisec navaja kot neumestno in za tujski promet in razvoj turizma škodljive te-le ukrepe: Prvič — pravi — delno podražanje življenjskih potrebščin v kočah in drugič podražanje najskromnejših prenočišč.

Njegova trditve ne drži, temveč je res, da je ravno obratno letos SPD uvedlo v znatnem obsegu pocenitev jedil in pijač, osobito onih, ki prihajajo v poštev za turiste, ki razpolagajo s skromnejšimi sredstvi.

Prav tako društvo ni povišalo prenočnih, temveč jih je znižalo, kar dokazuje ceniki. Izvzete so le sobe, ki jih uporabljajo imovitejši turisti-nečlani. Zato tudi druga trditve ni resnična.

Glede pristojbine po Din 2 za prijavnice prenočevalcev pa pripominjamo, da jo zahteva občina in ne društvo. Društvo je ponovno interveniralo radi tega pri bankski upravi. Ugodna rešitev nam je bila obljubljena, dobili pa je žal še nismo.

Dejstvom ne odgovarja nadaljnja trditve pisca, da se gradbeni fond pobira od vseh članov. Resnica je marveč, da se pobira samo takrat, kadar dotičnik tudi prenočuje v kočah. Za gradbena popravila koč in potov so nam sredstva potrebna. Članarine nismo hoteli povišavati, da ne obremenimo preveč članov, namesto tega pa se je Osrednji odbor odločil raje za malenkostni prispevek 1 Din, ki naj ga plača vsak prenočevalec, da se breme razdeli sorazmerno.

Popolno nepoznanje dejstev in potvarjanje resnice pa dokazujejo piševe navedbe glede poškodbenega (reševalnega) fonda. Lansoletni dohodki poškodbenega fonda niso bili večji, temveč manjši kakor lansoletni stroški za reševalne ekspedicije in reševalno opremo. Neresnična je trditve pisca, da SPD zahteva po najnujnejšem sklepu od svojevo ponesrečena, da se obvežejo, da bodo krili vse stroške, ki bodo nastali za reševanje. Ni resnično podtikanje pisca in očitek, da bi se pred začetkom reševanja reševalna denarna vprašanja reševalne ekspedicije. Tako početje bi smatrali sami za nehumano in naravnost ostudno. Neresnično insinuirajo odklanjamo tako tem odločnejše. Postopek o reševanju je urejen že s pravilnikom iz prejšnjih let in ne šele z najnujnejšim sklepom. Društvo je vedno nemudoma odredilo, kar je moglo, da se ponesrečena reši, ne da bi zahtevalo kako obvezo plačila od svojevo ponesrečena. Društvo je samo plačalo stroške rešilne ekspedicije. Šele potem, ko so bili likvidirani, jih je naznanilo ali rešenemu ponesrečencu, ali svojem ter prosilo za povračilo. V mnogih primerih društvo ni dobilo na svojo prošnjo nobenega povračila. Tako je urejeno vprašanje kritja stroškov tudi pri inozemskih planinskih društvih. Glede reševanja nekoga Nemca iz Gradca pa povemo pisec, da ni informiran ali pa zlonamerno zavija resnico. Reševalne stroške je plačalo SPD že lansko leto. Po mednarodnem običaju je naznanilo plačane stroške planinskemu društvu, katerega član je bil ponesrečenec. To društvo je imelo pomisleke, češ, da je bilo reševalec preveč in da so si zaračunavali previsoke dnevnice. SPD je odgovorilo, da je samo pripravljeno nositi del teh stroškov. Na to pa še do danes ni dobilo nobenega odgovora. Reševalci dobe na dan in osebo po Din 100 v lahkem terenu, po Din 150 pa pri reševanju v nevarnem skalovju. Zakaj pisec ni prav, da bi pri teh dijetah morali reševalci plačati oskrbnikom okrepčila, ki so jih zaužili, ne moremo razumeti.

Neresnična je nadalje trditve, da izkupiček od rjuh, ki so se podražile za skupna ležišča, dobi SPD, dočim se je oskrbnikom črtal prispevek za razsvetljavo in milo. Res je marveč, da uprava SPD iz higienskih razlogov skuša postopoma uvesti rjuhe tudi za skupna ležišča, ker je čistoča na žimnicah naravnost v obupnem stanju. Določilo se je za pranje enega para rjuh po 2, 3 in 4 Din, kar se ravna po tem, ali ima koča vodo v bližini, ali pa je treba rjuhe pošiljati v pranje v dolino. Ta znesek ne dobi društvo, temveč oskrbnik. Zakaj je društvo ukinilo prispevek za razsvetljavo in milo, ki je tvoril v izdatkih občutne neznanke, ki se niso dale kontrolirati, je stvar uprave, ki je odgovorna, da so računski čisti.

Gasilci so prišli prepozno in je ogenj že dovršil svoje delo.

Komaj se je gasilci vrnili domov, že se je posvetilo nad bistriškimi Pohorjem. Odpeljali so se proti mestu požara, vendar pa so uvideli, da je nemogoče dospeti na Pohorje z motorno brizgalno in so se zato vrnili.

Po naporih vročega dne so legli k počitku, toda nenadoma jih je zopet klicala gasilna tromba na delo: gorelo je v Tepanjih gospodarsko poslopje in hiša posestnika Jožeta Stupana. Na kraju požara sta pomagali dve požarni brambi, ki pa z ročno brizgalno nista mogli dosti opraviti. Bistriškim gasilcem se je posrečilo omejiti požar, da se ni razširil na sosedna poslopja. Pač pa je ogeaj uničil Stupanu hišo in hlev. Škoda znaša 40.000 Din in je bil siromak zavarovan le za 500 Din.

Kar se tiče odredbe, da morajo biti do 8 zvečer rezervirana ležišča za člane SPD, pa se kot člani SPD pač čudimo, kaj bi bilo v tem nepravilnega. Kdor hoče imeti od društva posebne ugodnosti, naj postane njen član, saj članarina znese komaj 25 Din na leto. V inozemskih kočah ugodnih društev se sreča še kaj drugega. Da bi pa dali inozemcem izjeme in ugodnosti, omejitve in vse dolžnosti pa bi veljale samo za domačine Slovence, gospodu piscu pač ne moremo ustreči.

Opazke glede šotorenja na planinah žal odkrivajo, da pisec premalo zasleduje tok modernega časa in razvoja planinstva. Planinci, osobito naša navdušena planinska mladina, vedno v večji meri prihaja do prepričanja, da ni največji užitek samo prebivanje v udobnih prostorih planinskih koč in domov ob pogrtnjeni mizi in čaši rujnega vina, temveč da se da še posebno lepo uživati krasote naše planinske narave v bivaku in šatoru. Tu je povod šotorenju!

Kritika, ki je stvarna, nam bo vedno dobrodošla. Zelimo, da se oglašajo planinci ter nas opozarjajo na nedostatke, katerih je še vedno dovolj. Toda taka kritika, kot jo je zagrešil anonimni pisec omenjenega članka, škoduje planinstvu in jemlje ne samo neupravičeno ugled društvu, članom uprave pa veselo do dela, temveč daje tudi žalostno izpričevalo piscu.

Predsedstvo Osrednjega odbora SPD.

Logarska dolina ne sameva več

Logarska dolina je sprejela letos že mnogo gostov, mnogo več kakor prejšnja leta. Zdi se, da je na mah postala moderna. Mnogo obiskovalcev je prišlo iz Slovenije, med njimi marsikdo, ki jo je letos videl prvokrat. Ni čuda: do danes ni bila — moderna. Pa ne samo bližnji gostje posejajo ta divni kraj. Koliko je Zagrebčanov, Belgrajčanov, koliko iz ostalih južnih, vzhodnih in zapadnih pokrajin Jugoslavije, koliko iz sosedne Avstrije. Saj jih ni moč prešteti! Prav te dni pa se pripravljajo to najlepše naše gorsko letovišče za sprejem angleških gostov. Pride družba 35 oseb, večidel profesorjev in znanstvenikov, ki jih je privabila v naše kraje znana miss Copeland, lektorica angleščine na ljubljanskem vueničilišču. Nastanijo se ti gostje v novem planinskem domu za teden dni. A takoj po njihovem odhodu pride nova skupina Angležev, približno 20 oseb, ki ostane v Logarski dolini prav tako osem dni.

Poleg letoviščarjev pa sprejema Logarska dolina dan na dan nebroj turistov. V Piskernikovem zavetišču ljubiteljem planin postreže priljubljeni in prijazni oskrbnik Fort kakor najbolj more. Niti vstopnine, niti rešilnega prispevka nikomur ne zaračuna, saj so te dajatve v tem zavetišču letos odpravljene. Pač pa so gostje deležni dobrot iz kuhinje kuharske umetnice Francke. Od Piskernika naskočijo planinci divne gorske velikane. Najraje krenejo po prekrasni dolini mimo slapa Savinje na slavnostni Okrešelj. Tudi tam se vsak dobro počuti, ko ga sprejme oskrbnik Robnik v svoje varstvo. Letos je zgradila Savinjska podružnica planinskega društva na Okrešlju dependanco. Turisti so jo že krstili. »Okrešljenska vila« ji pravijo. Ne zastojni, ker notranjost kočice je res prijetna in vsak hoče, če se le da, tam prenočiti. Zelo je bila potrebna ta kočica, saj v domu je marsikdaj zmanjkalo prostora za prenočevanje. Sedaj je Okrešelj v tem pogledu mnogo na boljšem, ker lahko sprejme čez noč več turistov. Koča na Korošici tudi vabi na oddih trudne planinske popotnike, ki jih zanese pot tod mimo, bodisi iz Kamniške Bistrice ali iz Savinjske ali z Logarske doline. Tudi tam bodo dobro postreženi, za kar odgovarja in se potrdni korenina Dežman-Suhc.

Ljubitelji prirode, pridite v čudnolep Logarsko dolino, obiščite veličastne Savinjske planine! Nikomur ne bo žal, vsak se bo čutil preorojenega, vsak se bo čutil lepota narave, vsak bo pozneje iskal prilike, da jih ponovno obišče, srce mu bo dan na dan prigovarjalo: »Nazaj v planinski raj!«

S pota k Reziki v Route

(Nadaljevanje.)

Debelo me je pogledala deklina in zavzeto vprašala: »V mestu jo imate?«

»Ne v mestu, v vaši okolici. Vaša rojakinja me je urekla.«

»Iz Wiesauva? Katera, katera?«

»Tam nekje v bližini bo,« sem skrivnostno namignil.

Opazil sem, koliko šepetanja in stikanja glav je bilo tisti večer v obeh sobah gostilne »pri Jagnetju«, koliko zvedavih pogledov je švigalo proti meni...

Drugo jutro, bila je sreda, sem bil drugič v Konnersreuthu. Na Terezinem domu je bil nalepljen prav tisti listič kakor pred temom. Po trgu je šetala dvanajstotica tujcev. Poštarica mi je povedala, da župnika še ni domov, isto mi je potrdil polir, ki je vodil in nadziral popraviljanje trske poti med šolo in župniščem. Isti poštni avto, ki me je pripeljal, me je po četrturtem postanku odpeljal nazaj v Waldsassen.

Močno je prigrevalo tisto predpoldne. Brez premišljevanja sem jo ubral v tisto črno »zdravilno« kopel, ki je bila takrat še prazna. Kmalu po desetih pa se je pripodilo kakšnih sto fantičev vanjo, po spremeljalcih sem spoznal, da je to »šolsko« kopanje.

Vrnil sem se v mesto in oglašil v mestni hiši, da dobim propustnico v sosednjem državo. Povedali so mi, da je kot Jugoslovian ne rabim, a vzel sem jo vendar, da preprečim morebitne sitnosti.

s toplejšo ali mrzlejšo vodo in gost leži predpisani čas v tisti črni brozgi. Da se nesnage očisti, je v vsaki kopelni sobici še druga kamenta ali porcelanska čistilna kada. Taka kopel stane 30 do 40 Kč, vse drugo je zelo poceni.

Vrnivši se v Heb, sem zlezal na Grad, kjer so zgodovinsko zanimive razvaline nekdanje trdnjave tiki nad reko. Šel sem nato skoz mestni Wallensteinov muzej, bil sem v dvorani, kjer je bil znani vojskovodja umorjen in ki je še tako opremljena, kakor takrat. Muzej je res vreden ogledanja, poln je zgodovinskih spomenikov in folklorističnih posebnosti te deželice.

Mestna cerkev je večja, a me je močno spomnila one v Kranju. Lep in zelo razsežen je trikotni mestni trg. Ko sem tam pohajal in ogledoval, me je ogovoril trgovec z glinastimi in porcelanskimi izdelki, ponujajoč mi svoje blago, ki je bilo res čedno in zelo poceni. Odvrnil sem, da mi ne kaže takega blaga nositi tisoč kilometrov daleč in preko treh carskih mej. Mož je kar oživel in začel poizvedovati, kako se živi pri nas, češ da pri njih vse življenje zamira, nihče nič več ne kupuje.

»Hvalite Boga, da ste pod tatičkom Masarykom! Tu vam je vendar dosti bolje, ko vašim bratom sosedom v Nemčiji, kjer je brezposelnost silna in draginja neprimerna.«

»To je res, a moglo bi biti mnogo boljše!«

»Kje pa je dandanes na svetu dobro?«

»Nam Evropejcem se je skisala pamet,« je vzdihnil.

»Kaj pa je v ameriskim ali azijskim možgani?« sem rekel in v slovo skomiznil z ramama.

Soparica je čezdale bolj pritiskala, od za-

hoda se je nebo stemnilo, brez oblakov, kar nekaka gosta temina je preprežala obnebe.

V sijajni kolodvorski gostilni sem si naročil večerjo, ki je bila zelo dobra in prav poceni. Pokusil sem plzensko pivo, ki mi je šlo bolj v slast kakor katerokoli bavarsko. Za 5 RM, ki sem jih zamenjal za nekako 40 Kč, sem se vozil v Franzensbad in nazaj, širil tam okoli in v Hebu, nakupil si nekaj drobnarij, večerjal in se še založil s kajo za nekaj dni!

Ko sem vstopil v vlak, se je vili grozotna ploha med silovitim treskom in ne prav močnim gromenjem — višjih gora ni tam v obližju. Lilo je tako močno, da so se ljudje rajši vozili preko namembnih postajic, kakor skočili z voza do postajnih poslopj.

V Waldsassenu se je že zvedrilo, dasi so bile ceste ponekod pod vodo. Začudili so se v prenočišču, da sem se vrnil tako suh. Natakarcini ni dala žilica miru.

»Ste bili pri njej, kaj ne,« mi je rekla nagajivo.

»Saj je ni doma!« sem odvrnil resno.

»Kje pa ste bili vendar ves dan?«

»Na Češko sem šel zdravit sebe in svoj mož-niček.«

»Res, tam se živi dobro in poceni!« so pritrtili gostje pri sosednji mizi.

Ljubljana

Sodnijske zanimivosti

Okoli 5 in pol milijona dinarjev intabuliranih — Stanovanjske odpovedi.

Ljubljana, 8. avgusta.

Mnoge zanimajo sedaj stanovanjske odpovedi. Mnogo strank je prejelo konec julija in sedaj v začetku avgusta sodne kuerve, v katerih so bile stanovanjske odpovedi. Od julija pa do večer je bilo vloženih pri ljubljanskem okrajnem sodišču veliko število odpovedi, kar 159. Pregled teh odpovedi kaže žalostno socialno sliko. Na cesto mečejo v prvi vrsti najemnike, ki ne morejo več zmagovati najemnin. Za takojšnje izpraznitev stanovanja je bilo vloženih 7 odpovedi, za avgust, ne večštevili onih, ki so bile podane maja in junija, pa 21. Avgusta se bo selilo prav mnogo najemnikov in že sedaj je opaziti živahno preseljevanje strank. Za september je podanih 56, za oktober 2, za november pa kar 73 odpovedi. Lokali so bili odpovedani 4 trgovcem odnosno obrtnikom. Mestni magistrat je odvedoval 5 branjev kam tržne prostore na Pogačarjevem trgu, a 24 družin, stanujočih v takozvani »Gramozni jami« ob Vodovodni cesti, bo moralo 1. novembra izprazniti tam stoječe mestne barake. Okoli stanujoči zabavniški so se dan na dan pritoževali nad nedostojnim obnašanjem nekaterih strank. Tudi javna varnost je dostikrat opozarjala na početje nekaterih podnajemnikov. Zato pa morajo sedaj trpeti tudi nedolžni, predvsem nekateri mestni delavci in vpokojenci.

Zanimivo sliko nudi zemljiška knjiga za mesec julij. Dolgovi so julija dosegli znova milijonske zneske. Vlog je bilo prejšnji mesec 480, a vključeno je bilo raznih posejil in terjatev za 5.473.810 Din. Prav pogosti so privatni upniki, ki zahtevajo intabulacijo za najrazličnejše zneske. Dnevnik zemljiške knjige je n. pr. zabeležil intabulacijo izredno malenkostnih zneskov, tako je neka stranka intabulirala v okolici celih 11.30 Din, druga 80 Din in tretja 110 Din. So pač številke, ki kažejo, da so kmetje silno preobremenjeni in da kmet res ne more več zmagovati. Bili so po vrnjenju tudi visoki zneski, najvišji je bil 2 milj. Din. Na okoliščanska posestva se je državni zaklad vključil za 19.510 Din zaradi zaostalih, neplačanih davkov. Tudi OUZD se je julija vključil za velike vsote, tako na realitete večjega industrijskega podjetja kar za okoli 110.000 Din na račun neplačanih zavarovalnih prispevkov.

*

Jutri ob 9.30 dopoldne se bo vršila pred deželnim sodiščem razprava proti trem fantom, ki so bili 3. julija ponoči udeleženi pri uboju orožnika Stojana Narančiča na Zgornjem Jezerskem. Dva teta sta obtožena uboja orožnika, tretji pa samo zaradi javnega nasilja napram orožniku. Ker je eden obtožencev starejši mladoletnik, bo razprava najbrže tajna. Za razpravo vlada med Jezercem in orožniki precejšnje zanimanje.

Kaj bo danes?

Kino Kodeljevo igra ob pol 9 zvečer na prostem film »Marjana«.

*

Vojaški obvezniki, ki so pristojni v Ljubljano in so svoje vojaške knjižice oddali v mestnem vojaškem uradu na Ambrozevem trgu št. 7, pa jih doslej še niso dobili nazaj, se pozivajo, da pridejo najkasneje do 12. t. m. ponje, ker se bodo po tem roku oddale vse preostale knjižice pristojni vojaški oblasti, ki bo pozvala prizadete obveznike na zagovor in jih občutno kaznovala po voj. kaz. zakonu.

Kanalizacija po Smeletovi ulici. Glavni kanal je narejen od Dunajske ceste po vsej dolžini Smeletove ulice ter dalje čez njive naravnost do tirov gorenjske železnice. Zaposlenih je do 80 delavcev. Zankrat bodo glavni jarek izkopali do Medvedove ulice v Šiški, drugo leto pa dalje, če bo denar. Največja težava bo, speljali jarek pod vsemi tiri gorenjskega kolodvora.

Dohodarstveni urad se je preselil. Dne dni se je preselil dohodarstveni urad v nove prostore v Kresiji. Dohodarstveni urad bo odslej v prvem nadstropju in bo vhod do njega s Pogačarjevega trga. Prostor so prav lepi in primerni. Tam bi bil tudi primeren prostor za tržni urad, ki ima sedaj prav nerodne prostore v Mestnem domu, obenem pa bi bil v bližini dohodarstvenega urada, s katerim čim dalje bolj tesno sodeluje. V posloplju na Bleiweisovi cesti je bil dohodarstveni urad polnih 32 let in so bili tam zadnje čase prostori zelo neprimerni. Poslopje, ki ni delalo časti ne Bleiweisovi in ne Gosposvetski cesti, prično še ta teden podirati, namesto njega pa bo še letos zrasel tam delavski dom, ki so ga že pričeli graditi.

Domovino se razkrivajo. Včeraj so pričeli razkrivati poslopje dijaške kuhinje »Domovine« nasproti nebotičniku. Pokojniški zavod je namreč sklenil svojčas s mestno občino pogodbo, da mora mestna občina kot lastnica te napol že podrti hiše to poslopje odstraniti, tako da bo ime nebotičnik lepše okolico. V posloplju pa je še vedno nekaj strank, ki nimajo stanovanja. Kam bodo šle te stranke, ne ve nihče, ker ne morejo najti

primernih stanovanj. Obenem pa bo ob službo več delavcev, ker lastniki delavnic v tem posloplju ne morejo nikjer najti drugih primernih lokalov. Tako ima moderni razvoj Ljubljane na vesti tudi svoje žrtve.

Razlika pri mesarjih. Na ljubljanskem živilskem trgu opazamo stalno padanje cen. Zlasti zeljenjava se je pocenila za več ko 100%. Omenjamo samo strošji fižol, ki je bil lani vsaj sezono po 6 do 7 Din, letos pa je po 2—2.50 Din kg. Krompir je bil lani po 1.25 in več za kg, letos je po 1 Din in tudi ceneje, mešani ga hočejo od kmetov celo po 75 par. Prav tako vidimo, da so globoko padle cene živini. Zadnji cenik živine in mesa, veljaven ta teden, smo navedli v nedeljo. V tem ceniku smo videli zanimivo razliko, ki še vedno ni v pravem razmerju z ostalimi cenami, namreč razliko med živo živino ter med mesom na mesarskih stojnicah. Res so nekateri mesarji cene mesu globoko znižali s tem vsaj deloma zmanjšali to preveliko razliko. Tretjina mesarjev na ljubljanskem trgu seka lepo meso od 8—10 Din kg, druga tretjina po 10—12 Din, dočim je še nekaj mesarjev, ki nikakor nečesto znižati cen mesu na svojih stojnicah. Mnenja smo, da bi lahko vsi mesarji sekali meso po 8—10 Din, kakor to morejo nekateri. Saj smo videli, da so bili na zadnjem živilskem sejmu najlepši volti najdražji po 4.50 Din.

REX steklenice in aparati za vkuhanje sadja. — Zaloga: **Julij Klein, Ljubljana, Wolfova 4**

Ponesrečen vlom v blagajno Kmetijske posojilnice. V nedeljo zvečer okoli pol polnoči je opazil nočni čuvaj Prvega zaklepalnega društva Ivan Leskovec, da je nekdo vlomil v prostore Kmetijske posojilnice v Tavtarjevi ulici 1. Leskovec je opozoril na to policijo, ki je ugotovila, da je vlomilec odprl vrata s ključem, nato pa v veži dvignil železni rolo, v katerega je zapilil vetrih, izbil v ena vrata odprlino ter se nato splazil v pisarno, kjer je začel vrtati veliko železno blagajno. Napravil je dve luknji, vendar pa se mu ni posrečilo, da bi napravil dovolj veliko špranjo, tako da bi mogel do denarja. Zdi se, da ga je kdo preplasil, da se je vlomilec prestrašil in pobegnil. Vlomilec je seveda prebrskal vsaj pisarno ter pokvaril nekaj papirja. Moral pa je oditi, ne da bi odnesel kaj vrednega. Kmetijska posojilnica ima radi tega vloma okoli 300 Din škode.

Naznanila

Ljubljana

Občni zbor Stavbene zadruge »Stadion«, r. z. z. o. z. se bo vršil 19. avgusta 1932 ob 4 popoldne v Vzajemni posojilnici. Dnevni red: 1. Poročilo načelnika in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za l. 1931. 3. Slučajnosti. Ako občni zbor v napovedanem času ne bi bil sklepljen, vršil se bo pol ure pozneje drug občni zbor s istim dnevnim redom, ki bo v smislu pravil sklepljen ob vsaki udeležbi.

Belokranjeci. Društvo »Bela Krajina« v Ljubljani bo imelo v sredo, 10. t. m. ob 8 zvečer sestanek v gostilni »Askerčeva klet« v Askerčevi ulici št. 1. Pozivamo vse člane in članice, da se sestanka gotovo udeležijo. Odbor.

Maribor

Škofijska zveza društva »Krščanska šola« v Mariboru. Redni občni zbor bo v ponedeljek 22. t. m. ob 9 v škofijskem dijaškem semenišču v Mariboru, Koroščeva ulica 12. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo vodstva in nadzorstva. 3. Volitve ene tretjine odborov. 4. Slučajnosti. — Vodstvo.

Društvo katechetov lavantinske škofije. Redni občni zbor bo v ponedeljek 22. t. m. ob pol 10 v škofijskem dijaškem semenišču v Mariboru, Koroščeva ulica 12. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in preglednika računov. 3. Volitve načelnika in pregledovalcev računov. 4. Predavanja: a) Bratovičina krščanska nauka u Hrvatski i Sloveniji polovicom III. stoljeća (g. prof. Heffler Ferd. iz Zagreba); b) Novi katekizem (g. dekan Čížek Alojzij); c) Vzgojni problemi sodobnosti (g. prof. Ivan Bogovič). 5. Slučajnosti. Gg. katehete in drugi duhovni sobratje se vljudno vabijo, da se v kolikor močnega velikem številu udeležijo občnega zbora. — Odbor.

Polzela. Dramatični odsek K. P. D. ponovi v soboto, dne 15. avgusta ob 8 zvečer v prosvetnem domu veseloigro v treh dejanjih »Pri belem konjičku«. Vstopnina običajna! Vljudno vabljeni.

Šmartno pri Velenju. Dramatični odsek K. P. D. Polzela gostuje v nedeljo, dne 14. avgusta v Društvenem domu z znano veseloigro v treh dejanjih »Pri belem konjičku«. Vstopnina 7, 5, 5 Din Vljudno vabljeni!

kovo, da bi se bolj izpopolnil, ni nikoli popolnoma obvladal tehnične strani slikarske umetnosti. Njegove slike, katerih je še danes ohranjenih lepo število, pričajo o izrednem barvnem okusu in pravem slikarskem občutju, le kompozicijsko niso na višini.

Nekaj časa se je udeleževal kot ljudski slikar v Veliki Kikindi in njegove slike je moge to in tam še danes zaslediti po Banatu. L. 1856. pa je prekoračil avstrijsko mejo in prišel v Srbijo. Postal je ljudskoškolski učitelj in je služboval v več krajih, tako v Podgorcu, Sumrakovcu in Požarevcu. Plača je bila malenkostna in Đura je živel naravnost bedno in nezadovoljno življenje. Še enkrat je zagorela prikrita želja za slikarstvom v njem, še enkrat je zapustil domači kraj in svoje ljudi in odšel l. 1861. na Dunaj, kjer je ostal vse leto. Naslednji dve leti je prebil v Novem Sadu, l. 1863. pa se je za stalno preselil v Srbijo. Dobil je namestitev na državni šoli v takratnem središču Srbije Kragujevcu, kjer je učil risanje. Kasneje je služboval v državni tiskarni v Beogradu; tam je tudi umrl l. 1878.

Književno delo Đure Jakšiča je časovno vzeto še dovolj obilno. Največ ima lirskih pesmi. Epskih je daleč manj in tudi niso toliko uspele. Z vsa svojo dušo je lirski in na tem polju je dal nekaj pesmi, ki bodo ostale v še tako izbrani antologiji srbohrvaškega pesništva na vidnem mestu (n. pr. Na straži, Na Liparu itd.) Romantično snov v epikih pesnitvah je obdeloval melodramatično in ni dosegel izrazitejših uspehov. Zanimivejša pa so njegove številne drobne črtice, zlasti one, ki vsebinsko obravnavajo revolucionarno leto osemindesetdeseto (Srpsko čobanče, Sirota Banacanka itd.) Razen že omenjenih del pa je Đura Jakšič zapustil še troje odrskih komadov z naslovi: Sooba Srbalja, Jelisaveta, Stanoje Gla-

Maribor

Konkurz Kmet. eksp. zadruge v Mariboru

Aktiv za 2 milijona, pasiv pa 24 milijonov - 19.000 upnikov

Maribor, 8. avgusta.

Višje deželno sodišče v Ljubljani je ugodilo pritožbi likvidatorja posmrtninskega oddelka Kmet. eksp. zadruge v Mariboru, okr. podnačelnika dr. Vrečarja proti rešitvi mariborskega okrožnega sodišča; na podlagi te odločbe je sedaj razglašen nad imovino zadruge konkurz. Za konkurznega sodnika je imenovan dr. Kovča Franc, za upravitelja konkurzne mase pa odvetnik dr. Maks Snuderl. Konkurzno terjatje je prijaviti do 30. septembra, prvi zbor upnikov bo dne 23. avgusta ob 10, občni ugotovitveni rok pa bo dne 6. oktobra ob 10 v sobi št. 84 mariborskega okrožnega sodišča.

Z odlokom višjega deželnega sodišča v Ljubljani stopa afera Kmetijske eksp. zadruge v Mariboru, ki je že od meseca februarja dalje vzemirjala duhove, v zadnji štadij. Komisar zadruge in likvidator posmrtninskega oddelka dr. Vrečar je bil radi neprestano se množijočih tožb za izplačilo posmrtnin prisiljen predložiti konkurz zadruge, da reši premoženje pred popolnim razbitjem. Dogajali so se slučajji, da so osebe, kojih zavarovalci so umrli takoj drugi dan po sklepu zavarovanja, tožile sedaj zadruge za izplačilo posmrtnine.

Razstava dalij. Na Aleksandrovi cesti tik Trga svobode je postavil znani mariborski vrtnar Ivan Jemec ličen paviljon, v katerem je razstavil sedaj ob priliki Mariborskega tedna krasno zbirko najnovjših ameriških in holandskih dalij. Orjaško cvetje najrazličnejših barv vzbuja upravičeno pozornost mimoidočih.

Zadnja dela na obravnavskem šetališču. Na obravnavskem šetališču med glavnim in železniškim mostom napredujejo dela zelo naglo ter se bližajo zaključku. Lična železna ograja čaka samo še na končno prevleko z barvo. Cestišče je urejeno že do železniškega mosta in že sedaj se opaža, da je nova obravska pot velika pridobitev za desni breg reke. Primerni nasadi ob obrežju, predvsem pa temeljita prenovitve zapuščenih posloplj v ozadju bodo še potrebni, pa bomo imeli ob Dravi krasno izprehajališče.

Deca se vrača. Druga skupina dece se vrne iz počitniške kolonije pri Sv. Martinu na Pohorju v sredo, dne 10. t. m. z vlakom ob 11.19. Stariši, oziroma svoji naj jih pričakujejo na glavnem kolodvoru, kjer prevzamejo tudi njih prtljago.

Odhod tretje skupine na letovanje v počitniško kolonijo pri Sv. Martinu na Pohorju bo v četrtek 11. t. m. z vlakom ob 14. uri 20 minut do Slovenske Bistrice. Otroci se zbirajo ob 14. uri pred glavnim kolodvorom v Mariboru.

Dražba nepremičnin so neprestano na dnevnem redu mariborskega okrajnega sodišča. Dne 16. septembra se vrši dražba zemljišča zem. knjiga Maribor, mesto vl. št. 200, ter zem. knjiga Malešnik, vl. št. 16. Cenilna vrednost prvega zemljišča je Din 77.428.40, (najmanjši ponudek Din 38.714.20), drugega pa Din 7.405.14 (najmanjši ponudek 4936). Dne 7. septembra bo dražba nepremičnin zem. knjiga Kresnice vl. št. 15. Cenilna vrednost znaša Din 169.655. 60, (najmanjši ponudek Din 115.103.72). Dne 12. septembra bo dražba nepremičnin zem. knjiga Podova, vl. št. 503 in 161. Cenilna vrednost znaša Din 40.000, (najmanjši ponudek Din 22.535.50).

Če se vozi tat na ukradenem kolesu... Razburljiv dogodek se je pripetil včeraj na glavnem trgu. Med vrvenjem trgujočega občinstva je nenadoma nekdo zakričal: držite ga tata in že so navreli ljudje skupaj k skušnini, ki se je ruvala sredi trga za kolo. Ivan Korošec, posestnik sin iz Vukovskega dola je držal z eno roko kolo, z drugo pa mladega nepridipravnika, ki se je zaman skušal izmuzniti ter vtorniti v množico. Korošcu je bilo prejšnjega večera ukradeno njegovo kolo. Imel je srečo, da je kmalu po prihodu na trg zagledal svoje kolo v posesti drugega. Zgrabil je oboje, kolo in tata, katerega so potem odvedli na policijo. Izkazalo se je, da je padel oblastem v roke zrel piček, ki ima za seboj že svoja tri leta Gradiske.

Cigaretni papir v nahrbtniku. V donoldanskih urah je postal včeraj stražnik v Slovenski ulici pozoren na žensko, ki je nosila nabasan nahrbtnik. Pozvali so jo na stražnico in vsebina nahrbtnika se je izkazala kot pretihotapljen cigaretni papir. Lastnica je morala v zapor, blago pa so ji zaplenili.

Kaj Mariborci izgube... V preteklem mesecu so pozabljivi Mariborčani izgubili: zavitek blaga, dve srebrni uri, 2 dvokolesni sešalki, 2 duble zapestnice, usnjato torbico z raznimi spisi, 2 goski, 3 listnice z manjšimi svotvami, 2 dežnika, možko uro z vbrizico, 9

Tako je bila neka oseba zavarovana dne 29. januarja, umrla pa je že 30. januarja. Isto je bilo v drugem slučaju, ko je nekdo dal zavarovati svojca 6., umrl pa mu je 7. februarja. Sedaj pa zahteva sodniško izplačilo posmrtnine v znesku 142.000 Din. Taki slučajji so se zadnje čase neprestano kopili ter je število tožb naraslo nad 600. — Premoženje zadruge znaša okoli 2.000.000 Din. Če se prizna upnikom celotno izplačilo posmrtnin, znašajo terjatje upnikov 24.000.000 Din. Vseh upnikov je okoli 19.000. Pred naravnost ogromno nalogo stoji sedaj mariborsko sodišče. Treba bo namreč vse te upnike pismeno obvestiti in 19.000 pisem napisati in razposlati ne bo šala. — Skoro gotovo pa bo priznan upnikom le del izplačil in sicer faktični stroški, ki so jih imeli z manipulacijami vpisnine. To so: vpisnina, pristopnina, članarina, vplačilo za 10 smrtnih slučajev v naprej itd. Po naključju je imenovan za konkurznega upravitelja dr. Snuderl, ki je bil že dosedaj poverjen od komisarja zadruge s pravnim zastopstvom zadruge ter tako dobro pozna ves ustroj in poslovanje podjetja, kar bo gotovo upnikom samo v korist.

Zanimivo je še dejstvo, da je ostal priziv bivšega upravnega odbora zadruge na ministristvo trgovine in industrije doslej nerešen.

kovačev, zlato broš, 2 dravska čolnčka, bankovec 100 Din, malega lovskega psa in razno drobnarijo. Pošteni najditelji so oddali navedene predmete mariborski policiji, kjer jih dobe lastniki nazaj.

Popravila potreben tlak. Na obeh koncih mosta je kockast tlak in takem stanju, da je nujno potreben popravila. Kotanje, ki zevajo v tlaku, so za vsako vozilo muka, najbolj pa jih občutijo kolesarji. Ko se prično tlakovati druge ceste z drobnim granitnim tlakom, bi kazalo z istim materialom pretlakati tudi oba kmeta mosta.

Drzen vlom v trgovino. V podružnico trgovca Dimnika pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju je bil izvršen pretekle dni drzen vlom. Svedrovci, katerim so bile razmere v trgovini dobro znane ter so vedeli, da je trgovec Dimnik odsoten, so se splazili v trgovske prostore skozi kletno okno. Odnesli so nemoteno razno spekerijo, galanterijsko robo in drugo v vrednosti okoli 10.000 Din. Padla jim je v roko tudi železna blagajna; pobasali so jo v vrečo, iz katere so iztresli proso. Blagajno je našel dan po vlamu kazniški nadpaznik Lubajšek za kazniškimi ribniki razbit in prazno. K sreči za lastnika pa je bilo v blagajni le nekaj sto dinarjev. Orožniki iz Tezna so pridno na delu, da izsledijo vlomilec. Na mestu vloma je bil policijski uradnik iz Maribora s policijskim psom, ki pa ni mogel razbrati v izhojenih tleh pravih sledov.

Pod rešilnim avtomobilom ob nogo. Svojevtrstna nesreča je zadel v Vetrinjski ulici Bogomirja. Vinjen je bil, pa je hotel ustaviti rešilni avto, ki je pridrel ob Grajskega trga. Seveda je bil avto močnejši od Bogomirja, ki mu je kolesje dvakrat zlomilo kosti na nogi predno je utegnil sofer ustaviti vozilo. Ranjenca so naložili kar na rešilni voz ter prepeljali v bolnišnico.

Celje

Iz državne službe. S kraljevim ukazom je imenovan za ravnatelja tukajšnje državne realne gimnazije profesor Franc Mravljak.

Smrtna kosa. V javni bolnišnici je umrl v soboto 6. t. m. zvečer Povšnik Leopold, posestnik sin iz Kaplje vasi, občina St. Pavel pri Preboldu. Naj v miru počiva!

Izguba. V petek 5. t. m. je izgubil neki gospod na poti iz mesta proti Sv. Jožetu zlato zensko zapestno uro z verižico. Pošteni najditelj se naproša, da odda uro pri predstojništvu mestne policije.

Kvalifikacijska tekma med Atletiki in SK Celjem zopet neodločena. V nedeljo 7. t. m. se je vršila na igrišču Atletikov pri Skalni kleti druga kvalifikacijska tekma med Atletiki in SK Celjem. Ker je bila prva tekma 24. julija na igrišču SK Celja neodločena (3:3), je bilo zanimanje celjske športne publike za izid te odločilne tekme zelo veliko. Velika nervoznost se je polastila vseh drukerjev in tudi igralcev samih, ko sta nastopila mejo pred pol 6 obe moštvi k tekmi. Atletiki so prvi zabil dva gola, tako da je bilo že verjetno, da bodo odnesli obe točki. Aa kakor vedno sledijo veliki sigurnosti v športu tudi velika presenečenja, tako se je tudi tukaj zgodilo. SK Celje je dosegel izenačenje, a do odločitve ni prišlo. Po preteku predpisane časa je moral sodnik zaključiti tekmo ob rezultatu 2:2. Ali ni imel nikakih direktiv za primer, da bi bila tudi druga tekma neodločena ali kako. Navadno se v takem primeru tekma podaljša in eventualno žreba. Zakaj se to ni zgodilo, nam ni znano, fakt je pač, da še danes ni gotovo, kdo prevzame tekmovalje z ljubljanskim prvakom 1. razreda.

Ptuj

Zalostna kronika. Na Spodnjem Bregu pri Ptujju so imeli razburljiv dogodek. Kot posledica preobite pijače se je razvila prava cestna bitka, pri kateri so imeli glavno besedo noži in podobno fantovsko orožje. Ptujski reševalci so imeli obilo posla, da so prepeljali v bolnišnico vse ranjence. Dinar Valentin Verhovšek in posestniški sin Jakob Cafuta, oba iz Dražencev, sta dobila najhuše poškodbe. Dobila sta take rane z noži, da bi bila skoro izkpravila. K sreči so bili orožniki kmalu na mestu pretepa ter so s silo napravili mir, ker bi se drugače med seboj poklali. — Iz Pobrežja so spravili v bolnišnico posestnika Marijo Forstnarčič. S kuhinjskim nožem je dobila vrbodlaj v prsi. — V Jurrovcih pa so premlatili dinarja Jožeta Sela. V pretepu so mu potolčili več reber ter zadali še drugih poškodb, da so ga malo živega spravili v ptujsko bolnišnico. V vseh slučajih je uvedena stroga preiskava.

Cerkveni vestnik

V uršulinskem samostanu v Ljubljani bodo duhovne vaje za učitelje od 15. avgusta zvečer do 19. avgusta zjutraj. Vljudno vabljene stare znanke in nove učiteljice.

Poizvedovanje

Izgubila se je možka zlata ura z monogramom C. M. Najditelj naj jo odda proti dobri nagradi na naslov: Mihi Simeunavič, zdravilišče Slatina Radenci.

Kulturni obzornik

Dura Jakšič

(Ob stoletnici njegovega rojstva.)

Romantična epoha v srbski književnosti je dala nekaj vidnejših osebnosti in ravno Đura Jakšič, človek, ki je hotel biti slikar, pa je postal pesnik, spada med najuglednejše. Življenje mu je teklo sila pestro in zanimivo. Rodil se je v širokem, s pšenico in koruzo zasejanem Banatu, v vasi Srpska Crnja severovzhodno od Velikega Bečkereka. Jakšičev oče je bil izobražen mož in pravoslavni duhovnik ter je sina po končani ljudski šoli v domačem kraju poslal v madžarski Segedin, kjer je Đura dovršil tri gimnazijske razrede. Ali Jakšiča je mnogo bolj mikalo slikarstvo ko suhi gimnazijski predmeti. Ze tedaj je bilo v njegovi nemirni naravi nekaj ahasverskega, nestalnege in ga je potem spremljalo skozi vse življenje in mu večkrat še bolj grenilo že itak dovolj grenke življenjske dni. Odšel je na risarsko šolo v Temešvar in kasneje v Budimpešto, kjer se je vadil v slikarstvu in kiparstvu. Ko je pa izbruhnil znani budimpeštanski upor l. 1848, je za nekaj časa zapustil mesto, v katerem bi bil sicer tako rad dovršil slikarsko šolo.

Morda je ravno leto osemindesetdeseto krivo, da imamo danes pesnika in ne slikarja Đuro Jakšiča. Ko bi bil ostal v Pešti, odkoder je moral po kratkem bivanju oditi, bi se bil zelo verjetno udeleževal slikarsko. Tako so ga pa odtrgali od najljubšega mu predmeta in Jakšič, dasi je malo kasneje zopet nastopil v Bečkereku kot slikarski učene in pozneje odšel celo na Dunaj in v Mona-

Dnevna kronika

Pokolj po veselici

Eden mrtev, drugi nevarno ranjen

Lukovica, 8. avgusta.

Do izredno žalostnega dogodka, ki je še bolj tragičen, kakor je bil krvavi dogodek v noči na nedeljo v Mencingerjevi gostilni na Sv. Petra cesti v Ljubljani, je prišlo v noči na danes, oziroma davi v zgodnjih jutranjih urah v St. Vidu pri Lukovici. Kakor v Ljubljani, tako je tudi pri tem žalostnem dogodku imel glavno vlogo alkohol. Dogodek je seveda zelo razburil domače prebivalstvo, ki sočustvuje z nesrečnimi žrtvami.

V St. Vidu nad Lukovico je bila v nedeljo gasilska veselica. Na veselico je prišlo prebivalstvo iz okoliš in tudi iz prav oddaljenih krajev kamniškega okraja. Posebno pozornost pa je na veselici vzbujala skupina 10 do 12 fantov. Do prepira je prišlo že na veselici sami. Bilo je že proti jutru, ko je ta skupina izgubila z veselice. Za njo so odšli z veselice 26letni Vinko Novak, samostojen delavec v kamnolomu, doma iz vasi Trnoviče, občina Zlatopolje, njegov brat Anton in 30letni posestnik Franč Klopčič iz Prevoj 17. V temi je na to trojico namrknat navallila omenjena skupina 10—12 fantov. Med krikom in vikom so sirovi nasilneži napadli te tri s koli in z noži. Najhuje so ranili Franca Klopčiča, ki je bil še v gasilski uniformi. Eden od napadalcev ga je udaril po desnem sencu s kolom, drugi ga je pa z nožem zabodel v levo stran glava, tako da mu je prebodel gasilsko kapo in ga smrtnonevarno ranil. Od silnega udara in bodljaja se je Klopčič zgrudil nezavesten na tla. Med tem pa so napadalec obdelovali še Vinka Novaka in njegovega brata Antona. Oba sta pričela bežati, vendar pa so napadalec — bilo je nasprotno Novakove gostilne v St. Vidu — ranili Vinka z nožem v čelo in mu prebodli hrbet. Smrtnonevarno ranjen se je zgrudil Vinko na tla. Brat Anton ga je v vsej naglici zavlekel za grm, sam pa zbežal dalje, da ne bi napadalec ranil še njega. Za grmom se je Vinko še toliko zavedel, da se je še sam splazil nekaj korakov dalje, da ga ne bi sirovi napadalec ponovno našli in ga morda še bolj ranil. Napadalec so po končanem dejanju izgubili v noč. Klopčiča so našli ljudje na cesti in ga prenesli v bližnjo hišo. Toda njihova pomoč je bila brezuspešna, poškodbe so bile smrtne in davi ob šestih je Klopčič izdihnil. Davi so našli za grmom tudi nezavestnega Vinka Novaka. Poklicali so zdravnika dr. Komatarja iz Lukovice, ki je nudil hudo ranjenemu Vinku prvo pomoč. Zdravnik je odredil, da so poklicali ob 8 iz Ljubljane reševalni avto, ki je kmalu prišel in Vinka odpeljal v bolnišnico. Njegove rane so sicer nevarne, vendar pa zdravniki upajo, da bo okreval.

Na lice mesta je prišla sodna komisija, orožništvo pa je izvršilo več aretacij.

Najbolj je pretresla prebivalstvo vest o Klopčičevi smrti. Pokojnik, ki je padel kot žrtev alkoholiziranih divjakov, je bil priden gospodar.

Pri tej priliki moramo ponovno svariiti vsa gasilska društva in druga društva: ne prirejte takih veselice, katerim edini namen je alkoholiziranje. Saj skoraj ne mine na deželi kakšna veselica, pri kateri ne bi prišlo vsaj do velikega pretepa, če ne do dogodka, kakršen se je pripetil v St. Vidu. Gasilska društva naj si raje na drug način pridobijo sredstva, recimo z javno kolekcijo in podobnim. Naj naši ljudje radi dajo, če vidijo, da je stvar potrebna in koristna. Izkupiček takih veselice je navadno le majhen in nikakor ni v razmerju z ogroženo škodo, ki jo taka veselica povzroči. Ljudje na so stanevanje v duševni in gmojni stiski. Dogodek v St. Vidu da misliti!

Skesani vlomilec

Slov. krajina, 7. avgusta.

Rečna vdova Ana Hozjan na Srednji Bistrici je postala žrtev brezvestnega vlomilca. Pri belem dnevu ji je nekdo v njeni odsotnosti odnesel iz omare 2400 Din, katere ji je poslala iz Francije hči. To je bilo njeno edino premoženje. Kriti bi morala več urnih izdatkov.

Ko je vdova opazila tatvino, je jokaje tožila o njej pri znanih in sosedih. Kmalu se je raznesel glas o dogodku po celi vasi. Ljudje so začeli ugihati, kdo bi bil tat. Vsi znaki so kazali na to, da je vlomilec razmere v hiši dobro poznal. Zatele so se tudi preiskave, ki pa niso rodile uspeha.

Medtem pa se je primerilo nekaj izrednega. Na vdovin hlev je bilo nastavljenih 1500 Din. Tat je gotovo slišal govoric, uboga vdova se mu je najbrž zamislila in je ta denar vrnil. Ostalo je gotovo že zapravil ali pa si je pridržal kot nagrado za »trude«, ki ga je imel, ko je vlomil. Za ubogo vdovo je seveda tudi izguba teh 900 Din velik udarec.

Novi grobovi

† Drugošolec Drago Zabukovec. Iz Blok: Snoci je nemila smrt izrgala izmed tukajšnjega dijaštva Dragota Zabukovca, gojenca Marijanišča in dijaka druge drž. realne gimnazije v Ljubljani, sina ugledne rodbine Jožeta Zabukovca. Nadarjeni dečko je z odličnim uspehom letos dovršil drugi razred in je bil eden najboljših učencev na gimnaziji. Tudi v Marijanišču je bil med najboljšimi in najmarljivejšimi gojenci. Njegovi starši kakor tudi mi, ki smo ga poznali in ljubili, smo toraj po pravici od njega pričakovali, da bo postal dika naših Blok. Toda ves ta račun je prekrizala neusmiljena sušica, ki je trinajstletnemu fantku preragala nit življenja. Nadejamo se, da ga bo usmiljeni Bog tudi v večnosti nagradil s sijajnim plačilom. Njegovi družini iskreno sožalje.

† Ludovik Vencajz. V nedeljo 7. t. m. je na svojem domu v Prešernovi ulici v Mostah (Zelena jama) na naglem umrl gospod Ludovik Vencajz, hišni posestnik in pred leti znan javni delavec ter organizator. Bil je vnet organizator stanovanjskih najemnikov. Zadnja leta je vodil zadrugo avtobusnih podjetnikov. Nekaj časa je bil tudi občinski svetnik ljubljanski. Pogreb bo danes 9. avgusta ob 4. uri popoldne. Pokojnik je bil iskren mož in odkrit značaj. Naj počiva v miru! Žaljuočim sorodnikom izrekamo toplo sožalje!

† Hčerka g. divizionarja umrla. Predsnočnim, ob 8 je umrla v Ljubljani gdč. Radmila Cica Ilčeva, edina hči tukajšnjega divizionarja generala Bogoljuba Ilča. Pokojnica je bila stara 20 let in je študirala v Belgradu pravo. V Ljubljani se je mudila pri starših na počitnicah in tu se je prehladila ter se ji je vnela možganska mrena. Zdravniki so se trudili, da bi ji rešili življenje, a brez uspeha. Po dober teden trajajoči mučni boleznii je izdihnila. Pokojnica je bila vrla dijakinja in prijazna mladenka. Krsto s truplom so prepeljali včeraj ob 4 popoldne iz pravoslavne kapelice na glavni kolodvor ter jo prepeljali v Belgrad, kjer jo polože v družinsko grobnico. Na kolodvor jo je poleg žaljuočih staršev in mnogega odličnega občinstva spremljala tudi vojaška godba. Bodi ji ohranjen blag spomin!

† Ivanka Rupnik. V Kamniku je izdihnila v visoki starosti 87 let nadučiteljeva vdova gospa Ivanka Rupnik, mati višjega magistratnega svetnika v Ljubljani. Pogreb plemenite rajnice bo v sredo ob 5 popoldne na Žalah. Svetila ji večna luč! Njenim užaloščenim svojcem pa naše iskreno sožalje!

† V Mostah, Koroščeva ul. št. 15 je umrl v pokojni nadspovednik drž. žel. g. Josip Skala. Pogreb bo danes ob pol 6 popoldne. Naj počiva v miru! Žaljuočim svojcem naše sožalje!

† Viktor Hauke, Soštanj. Po dolgi in trpljenjski polni boleznii je v nedeljo 7. t. m. popoldne zatihnil zemeljske oči v starosti 67 let g. Viktor Hauke, posestnik v Soštanju. S pokojnim lega v grob zopet eden izmed starih Soštanžanov, ki so doživljali vso življensko valovanje našega mesta. Hauke je bil znan in priljubljen daleč na okoli. Dasi se ni nikdar silil v ospredje, je bil vendar v številnih korporacijah odločilni faktor. Mestna občina zgubi z njim dolgoletnega odbornika in podžupana, moža delavnosti in razsodnosti. — Blag mu spomin, težko prizadeti rodbini naše sožalje!

† Bivšega ministra in sedanega senatorja Vlado Andriča, ki ga je pretekli teden zadela kap, ko je potoval na zasedanje v Belgrad, so v nedeljo slovesno pokopali v Sarajevu.

— Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzročijo kozarec naravne »Franz-Josef« grencice zavžite zjutraj na tešče zelo lahko odvajanje brez vsakega napora. Specialisti za srčne bolezni so dospeli do prepričanja, da učinkuje zanesljivo in brez vsakih težkoč »Franz-Josef« voda celo pri zelo težki napaki zaklopnice. »Franz-Josef« grencica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ostale vesti

— V zlatomašni zarji. V zdraviliški kapeli v Rogaški Slatini je v soboto dne 6. avgusta opravil zlato sv. mašo upokojeni župnik Mihovil Meštrovič v izredno lepem slavnostnem okviru, da moramo o slovesnosti zapisati še nekaj vrstic. Zlatomašnik je doma v idiličnem loku dijakovske škofije, odkoder je skozi 40 let prihajal na Slatino slavni Strossmayer, ki je svoj čas k postavitvi kapel sv. Ana prispeval velikodušen dar. Poleg domačih pevcev so zlatomašno daritev spremljali mojstri naše opere, pesmi ter glasbe: operni pevec Simenc, kapelnik Neffat in profesor Jeraj. Rogaška Slatina je po zdraviliški upravi, posebno po ravnatelju Antonu Dirlichu, pokazala, da je v svojem gostoljubju zares iskrena, zlasti še, če gre za gosta, ki že 30 let obiskuje Slatino in more s škofom, ki ga je pred 50 leti posvetil, s Strossmayerjem reči: »Slovenec so mi z Rogaško Slatino podaljšali življenje.« Po svojem imenu nas zlatomašnik spominja na kiparja Meštroviča; a on ni kipar z dletom in ključvom, marveč s srcem in z ognjevitom besedo, s katero je povsod na svojih pastirskih mestih ustvarjal duhovne kipe: vzgajal srca hrvatske mladine. Slovesnost je počastila velika množica gostov in domačinov z lepo vrsto duhovnikov, med njimi msgr. Franjo Bulič in svetokriški dekan Fr. Korošec kot konzistorijalec dijakovske škofije. Ave, sacerdotio aurent!

D A J sladoled D A M.

— Novo šolsko leto se pričenja na banovinski mlekarški šoli v Škofji Loki dne 20. sept. 1932. Prosilci naj vložijo svoje prošnje za sprejem najkasneje do 10. septembra 1932 pri ravnateljstvu navedene zavoda ter naj jim prilože naslednje listine: Domovnico, zadnje šolsko spričevalo, нравstveno spričevalo, rojstni in krstni list, spričevalo o predhodni praksi v mlekarstvu, zdravniško spričevalo, spričevalo o imovinskem stanju, potrjeno od pristojne davčne uprave in overovljeno izjavo o plačevanju vzdrževalnih stroškov, katero izdaje učenec vzdrževalce. Vzdrževanje na zavodu je za bodoče šolsko leto znižano za vso učno dobo (10 mesecev) na 5000 Din. Za prosilce iz dravske banovine je na zavodu nekaj brezplačnih mest, oziroma za polovico vzdrževalnine. Prosilci izven dravske banovine plačajo še 1000 Din šolnine za vse šolsko leto. Obširneje pojasnjuje interesentom ravnateljstvo zavoda.

— Dva ponesrečena. Iz Trčiča so pripeljali v ljubljansko bolnišnico 20 letnega delavca Franca Jakopina. Jakopin je v Trčiču igral nogometno igro, pri kateri ga je nekdo brcnil tako, da je padel in si zlomil desno ključnico. — V Mostah je neznan motociklist podrl v nedeljo zvečer železničarjevo ženo Frančiško Žagarjevo, stanujočo v ljubljanski ulici 57. Žagarjeva si je zlomila desno roko.

— Pogrešan. Debelak Ivan, gostilničar v Slovenjgradu je preteklo nedeljo šel od doma proti Dravogradu, kjer se je mudil par dni, nato pa neznanokam izgubil. Iskani je velike, suhe postave, rjave polti, je 100% invalid, na desni noži ima protezo, oblečen je bil v črne modne hlače in svetlorjav riziast jopič. Če bi bilo komu kaj natančnejšega znano, kje se imenovani nahaja, se naproša, da to takoj sporoči njegovemu bratu: Anton Debelak, krojaški mojster v Slovenjgradu.

— Strela v zvonik. Pretekli dneji je besnela nad Poljčanami huda nevihta. Med grmenjem je vrezalo v zvonik cerkve na Lubičini. Strela ni šla običajno pot po strelvodni žici, ampak je odskočila po zidu v cerkev ter razdrapala del stene. Hujske nesreče ni napravila.

— Obsodba zaradi volitev v Veliki Kladuši. Bihaček sodišče je v soboto zjutraj izreklo obsodbo v procesu, ki je trajal toliko časa. Bivši muslimanski poslanec Hasan Miljković je bil obsojen na 8 mesecev in 3 dni zopora, a je kazen že presedel v preiskovalnem zaporu. Ibro Rahmanović, ki je bil obtožen, da je ubil predsednika volivnega odbora, je dobil 11 let robije s trajno izgubo državljanških časti. — Dr. Mihajlov, predsednik volivne komisije, je bil obsojen na dva meseca strogega zopora. — Občinski tajnik Dušan Avdalovič je bil tudi obsojen na 2 meseca strogega zopora. Adim Keserović je bil obsojen na 4 leta robije. Društvo 40 obtožencev je dobilo po 2 meseca, 7 pa po 6 mesecev zopora.

— V Službenih novinah št. 179 od 6. t. m. je objavljena »Naredba o organizaciji in delovanju državne filmske centrale in nagradah njenih članov in nameštencev.«

— Nove telefonske zveze. Prometno ministrstvo je dovolilo, da se otvori telefon na progah Leškovec—Dunaj (6.15 zl. fr.); Kamnik—Gradeč (3.45 zl. fr.); Maribor—St. Georgen in Ragnitz v Avstriji (1.50 zl. fr.) in Kranj ter Zreče z vsemi mesti v Franciji 6.30 zl. fr. ozi. 5.50 zl. fr. + taksa v korist francoski upravi, ki odvsi od razdalje mesta v Franciji, s katerim se govori). Zneski v oklepajih so tel. pristojbine za trinitutni pogovor.

— »Franz-Josef« grencica zagotavlja lahko telesno odvajanje brez napora.

Gospodarstvo

Mestna hranilnica ljubljanska

bo občinskemu svetu predložila predlog za spremembo pravil; o tem bo občinski svet razpravjal v kratkem. V interesu hranilnice kakor tudi v interesu občine same, si usojamo staviti nekatere predloge v prepričanju, da jih bo občinski svet pri svojem posvetovanju uvaževal. Prezretj se namreč ne sme, da je Mestna hranilnica ljubljanska občinsko podjetje in da so vsi davkoplačevalci ljubljanski zainteresirani pri upravi Mestne hranilnice, ker občina ljubljanska namreč jamči z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo za obveznosti hranilnice. Zainteresirani so pa tudi vlagatelji, ki so zaupali svoj denar zavodu. Morebiti se še kdo drugi oglasi in pove svoje mnenje. Predvsem bi pa bilo treba, da se osnutek novih pravil predloži širši javnosti, ki želi biti poučeno, o čem bo sklepal občinski svet. Naši predlogi so naslednji.

1. Ravnatelj ne sme imeti pri sejah ravnateljstva in uprav. odbora nobenega drugega referata kakor tistega, ki liče nameščence hranilnice in poslovanje v hranilnici, za kar on nosi v prvi vrsti odgovornost.

2. Tudi člani upravnega odbora se ne smejo udeležiti plodnosne porabe hranilničnega denarja in ne smejo nikdar stopiti k zavodu v razmerju dolžnika ali poroka, ker se lahko primerijo slučaj, da bi stali pri glasovanju pod vplivom njihove odvisnosti od hranilnice, ali bi pa prišli ostali člani uprave v mučni položaj, da bi morali odkloniti tovariša, ali pa imeti obzire proti njemu in gledati skozi prste.

3. Če se določi izplačilo hranilne vloge brez odpovedi na 200 Din, se mora to strogo za vse vlagatelje enako vršiti in se ne sme trpeti nikake izjeme, da se onemogoči vsako protežiranje stranke. Tudi se mora določiti, kolikokrat po 200 Din more stranka dvigniti in v katerem času. Iz sedanega besedila se lahko sklepa, da to stranka lahko stori vsak dan.

4. Računski zaključek se mora najkasneje do konca aprila predložiti ravnateljstvu, ki ga mora najkasneje do konca maja predložiti upravnemu odboru. V 14 dneh po odobritvi računskega zaključka po upravnem odboru, se mora računski zaključek predložiti nadzorstveni oblasti.

5. Pri posojilih na zemljišča so gozdovi kot jamstveni objekt izključeni, pri posojilih na poslopja pa vsa industrijska podjetja.

6. Pri nadomestovanju odsotnega člana ravnateljstva na sejah ravnateljstva se vpelje vrstni red tako, da pride za nadomestovanje vsaki mesec en namestnik na vrsto, katerega mora predsednik povabiti k seji, če je redni član vsaj 2 dni pred sejo javil predsedniku, da se ne more udeležiti seje. Vabilo k seji ravnateljstva in upravnega odbora morajo prejeti člani vsaj 3 dni pred sejo; pri tem se dan seje všteje v ta tridnevni rok. Vabilo se dostavi ali v priporočenem pismu ali pa direktno postavi potrdilo v dostavni knjigi.

Vrstni red nadomestovanja izključuje vsak vpliv predsednika na sestavo ravnateljstva pri dotični seji.

7. Da kupuje na lastni račun vrednostne papirje, našteje pod točko 4, druge vrednostne papirje pa le s posebnim dovoljenjem državne nadzorne oblasti. Izvzele so vse delnice industrijskih podjetij in denarnih zavodov.

8. Da nalaga gotovino v tekočem računu ali proti blaginjskim zapisom pri Narodni banki, pri Državni hipotekarni banki ali pri Poštni hranilnici, pri drugih denarnih zavodih; glede teh je potrebno dovoljenje državne nadzorstvene oblasti, ki se izda, ako ti zavodi nudijo zadostno jamstvo za vloge. Če je jamstvo zadostno, o tem sklepa upravni odbor hranilnice, kakor tudi o obrestni meri in odpovedi.

9. Način glasovanja določa predsednik. Razmerje oddanih glasov se mora sprejeti v zapisnik. Ako en član zahteva poimensko glasovanje, mora predsednik odrediti poimensko glasovanje in se morajo imena navzočih, kako so glasovali, sprejeti v zapisnik. Zapisnik mora vsebovati vse stavljene predloge in točne sklepe. Za pravilno vsebino zapisnika odgovarjata predsednik in zapisnikar. Vsak zapisnik se mora brezopojno, preden se odobri, prečitati v seji ravnateljstva, oziroma upravnega odbora.

Ako se vrši tajna seja, določi predsednik iz srede navzočih članov zapisnikarja. Zapisnike vseh sej shranjuje ravnatelj. Vsi člani uprave in župan imajo pravico vpogleda v zapisnike, toda le v navzočnosti ravnatelja in v hranilničnih prostorih.

10. Ravnatelj ima pravico v nujnih zadevah, če preti radi odloga kakšna škoda za hranilnico, v sporazumu s predsednikom postopati, v slučajih pa, kjer ni mogoče posvetovanje s predsednikom, tudi sam po lastnem preudarku. V obeh primerih je pa treba v prvi seji ravnateljstva o tem poročati in pride zadevni sklep ravnateljstva v zapisnik o seji.

Učinki predlaganih davkov

»Slovenec« je že poročal, da je finančni minister Djordjevič predložil narodni skupščini dva zakonska načrta glede povišanja davkov, ki naj bi državi zagotovili nove dohodke. Osnova davka na poslovni promet naj bi se povečala od 1% na 2%, to se pravi, osnovni davek naj bi se podvojil; nadalje naj se pobira poseben 10% davek na fakture, izdane za luksuzno blago. Na porabo električne struje naj bi se v zmislu predloga finančnega ministra vpeljala drž. trošarina v znesku 1 Din za kilovatt uro, in sicer to na električni tok, ki se rabi za razsvetljavo, med tem ko bi se električna struja, ki jo rabimo za industrijske obrate obdavčila z 0,25 Din na kilovatt uro. Trošarina na žarnice bi se v zameno odpravila. Poleg tega naj se poviša trošarina na sladkor od 6,35 na 8,05 Din, za sladkor v koekah, in od 6,25 na 7,75 Din od kilograma kristalnega sladkorja.

Našo javnost bo gotovo zanimalo, kakšen učinek bosta imela nova zakonska predloga gospoda finančnega ministra, ako jih bo narodna skupščina sprejela v predlagani obliki. V letu 1931 je država na račun prometnega davka inkasirala 269 milijonov dinarjev, in sicer je Slovenija plačala 51 milj., to se pravi 19% pobrane davka v vsej državi. Slovenija torej v primeri z drugimi pokrajnam in državi zelo redno plačuje davke, in sicer tako, da država inkasira na davkih v Sloveniji nepriemno več, kakor v drugih pokrajnah, ako upoštevamo površino Slovenije in število njenega prebivalstva. Novi davek bi torej občutno zadel gospodarstvo dravske banovine.

Obdavčenje električne struje ni gotovo v skladu s smernicami modernega gospodarstva. Brezdvomno bo zelo oviralo elektrifikacijo naše države, čeprav je ta ekonomsko utemeljena, ker imamo na razpolago mnogo vodnih sil in smo na drugi strani revni na premogu. Trošarina na električni tok bo zadela malega konsumenta in bo tudi zelo ovirala moderniziranje gospodarstva ter preprečila vsak poskus, da bi se elektrika uporabljala za kuhanje mesto plina, premoga in drv. Toda nič manj ne bo zadela nova trošarina na električno domače industrije, kajti davek 0,25% doseže že pri majhnem

PLANINKA ČAJ

Bahovec urejuje slabo prebavo in preprečuje mnoge bolezni želodca in črev. Zavitek Din 20- v apotekah.

podjetju velike vsote. Mimogrede naj pripomnimo, da bi v smislu zakonskega načrta ne plačevala tega davka elektrarne, ki rabijo tok za pogon lastnega obrata. Trošarina na električno bi naravno najbolj zadela Slovenijo, ki je doslej najbolj elektrificirana dežela v Jugoslaviji.

Če pomislimo, da je Slovenija v primeri z drugimi deželami v državi eden najboljših konsumentov sladkorja, potem nam bo jasno, da bo tudi trošarina na sladkor zadela v prvi vrsti naše kraje. Dravska banovina plača letno okoli 15% vse trošarine, ki jo poberejo finančna oblastva v vsej državi, med tem ko tvori število njenega prebivalstva komaj 8% prebivalstva Jugoslavije.

Verjetno je, da se bo v narodni skupščini razvila zelo živahna razprava glede predlogov finančnega ministra Djordjeviča.

Cene na debelo

Narodna banka je priobčila indekse številke o cenah na debelo za mesec julij. Zanimiva je primerjava s številkami za junij 1932 in julij 1931. Rastlinski proizvodi 73, (72,2 junij 1932, 78,9 julij 1931); mesni proizvodi 57,2 (55,0, 74,7); mineralni proizvodi 76,4 (76,4, 76,0); industrijski proizvodi 63,4 (63,4, 71,3), skupni indeks 65,6 (64,9, 74,4). Izvozno blago 61,1 (62,9, 75,3), uvozno blago 66,1 (67,9, 69,4). Splošni indeks se je v juliju popravil 0,7 točk v primeri z junijem tega leta. — Rastlinski proizvodi so napredovali za eno točko, mesnati za 2,2, med temi predvsem cene svinjskega mesa, slanine, masti, jaje in kož; nazadovale so cene za glavno živino in ovce. — Pri rastlinskih proizv. so zelo poskočile cene pšenice in koruze, med tem ko so cene ovsa in fižola nazadovale. — Miner. industr. proizv. ne zaznamujejo nikake izpremembe. — Indeks izvoznega blaga je popustil za 1,4, indeks uvoznega pa za 1,8 točk.

Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 18. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov rudarskih kladiv, 400 m konopnetih cevi, 200 kg vijakov z matico in 1000 kg pocinkane pločevine.

Oddaja zgradbe dreznice se bo vršila potom ofertne licitacije dne 18. avgusta t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Prodaja. Dne 18. avgusta t. l. se bo vršila pri Dravski zandarmerski komandi v Ljubljani licitacija glede prodaje 1855 kg raznih krp in 708 parov iznošenih čevljev.

Dobave mesa. Dne 20. avgusta t. l. se bo vršila pri Intendanturji Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave mesa za čas od 1. oktobra 1932 do 31. marca 1933.

Borza

8. avgusta.

Denar

Tečaji so bolj mirni, tudi dinar se je ustalil. Marka je nekoliko bolj šibka, prav tako dolar in funt. Curih in Praga neizpremenjena, lira in goldinar za spoznanje čvrsteje.

Ljubljana, Amsterdam 2291,24—2302,60, Berlin 1351,80—1362,60, Bruselj 790,24—794,18, Curih 1108,35—1113,85, Newyork 5672,14—5700,40, Pariz 222,93—224,05, Praga 168,45—169,31, Trst 290,24—292,64.

Curih, Pariz 20.1125, London 17,76, Newyork 513,62, Bruselj 71,25, Milan 26,22, Madrid 41,85, Amsterdam 206,7250, Berlin 122,15, Stockholm 91,50, Oslo 90, Kopenhagen 98,75, Sofija 3,73, Praga 15,20, Varšava 57,60, Atene 3,39, Carigrad 2,46, Bukarešta 3,05, Helsingfors 7,75.

Dunaj. Valuta (dinar notira na Dunaju 12,30).

Vrednostni papirji

Ljubljana. 8% Bier. pos. 44 bl., 7% Bier. pos. 41 bl., Stavba 40 invest. Kranj. ind. 125 denar.

Zagreb. 7% invest. pos. 50 denar, Vojna škoda kasa 201—203, 202, avg. 201—203, dec. 198—200, (198), 4% agrarne obv. 25—27, 24,50, 7% Bier. pos. 41—41,50, (41, 41,50), 8% Bier. pos. 43—44, 7% pos. Hip. banke 43—44, 42, 6% Begl. obvezn. 34—35, Nar. banka 42,00 denar, Agrarna privil. banka 208—210.

Belgrad. 4% agrar. obv. 23,50, 6% Begl. obv. 34—34,25, 34, (34,25, 34), Vojna škoda 202—204, 202, (203, 200), 8% Bier. pos. 42,50 denar, 7% Bl. pos. 42 bl., 7% pos. Drž. Hip. banke 44 bl., Nar. banka 42,60, Agr. priv. banka 215—213, 214, 209).

Dunaj. Don. sav. javr. 57,70, Mundus 52,50, Alpina 8,35, Trbovlje 18,45.

Žitni trg

Ljubljana. 8% Bier. pos. 44 bl., 7% Bier. pos. 41 bl., Stavba 40 invest. Kranj. ind. 125 denar. — Zagreb. 7% invest. pos. 50 denar, Vojna škoda kasa 201—203, 202, avg. 201—203, dec. 198—200, (198), 4% agrarne obv. 25—27, 24,50, 7% Bier. pos. 41—41,50, (41, 41,50), 8% Bier. pos. 43—44, 7% pos. Hip. banke 43—44, 42, 6% Begl. obvezn. 34—35, Nar. banka 42,00 denar, Agrarna privil. banka 208—210.

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. — Tendenca neizpremenjena. — Promet 33 vagonov.

Chicago. Pšenica: maj 62,50, sept. 54,25, dec. 57,50. — Kuruza: marec 32,50, sept. 33,75, dec. 31. — Oves: marec 20,50, sept. 17,50. Rž: sept. 33.

Jajca

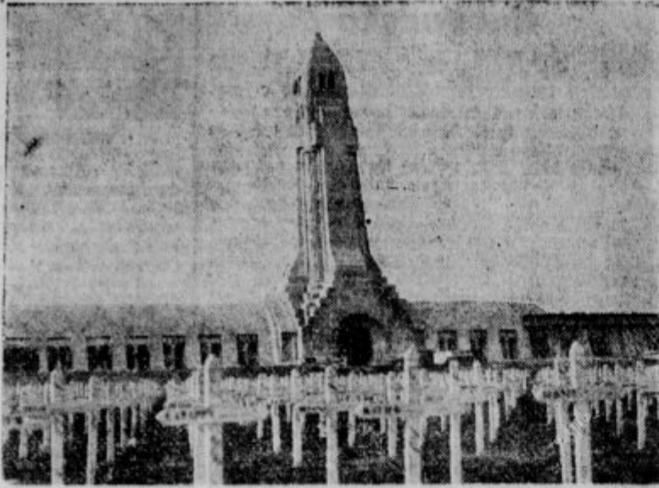
Mednarodna južna trgovina je v splošnem neizpremenjeno mirna. Prodaja je povsod slaba, tako da pride le malo blaga v konzum. Produkcija, katera povsod nazaduje, ne vpliva popolnoma nič na cene. Radi tega tudi v prihodnjih dneh ni računati z izboljšanjem trga.

Živina

Živinski sejem v Kranju dne 8. avg. Na trg so prignali: 1 osla, 4 bike, 108 volov, 32 krav, 6 telic, 4 teleta, 23 ovac in 119 prašičev. Cene so bile naslednje: osel prodan za 180 Din, bikli Din 2,50 za kg, voli 5.—, 4.—, 3.— Din kg, krave 3.—, 2,50, 1,50 Din kg, telice 3 Din, teleta 5.—, 6.— in 7.— Din kg, ovce

V spomin braniteljem Verduna

V soboto so v Douaumontu v bližini Verduna na francoskem posvetili velikansko pokopališče vojnih žetev in ogromen spomenik. Spomenik so postavili v počastitev 400.000 padlim francoskim vojakom, ki so izkpravali na bojiščih in v trdnjavah v okolici Verduna. V soboto so se začele spominke slavnosti, ki so trajale se v nedeljo in ponedeljek. V soboto popoldne je okrasilo 20.000 belih križev, ki stoje na grobovih prav toliko francoskih vojakov, katerih imena so se dala določiti, več tisoč francoskih otrok s cvetjem in zastavami. Velikansko pokopališče je bilo zgrajeno prav za prav v spomin vsem francoskim bojevnikom, ki so padli v svetovni vojni, vendar pa je spomenik bil postavljen v prvi vrsti v počastitev junakov, ki so v štirih letih svetovne vojne vzdržali strašne napade sovražnikov pri Verdunu. Svečane blagoslovitve so se udeležili najvišji predstavniki francoske vlade in cerkvenih oblasti. Spomenik sam je dolg 137 metrov in ima v sredi 36 metrov visok stolpa, da jo je videti zelo daleč. Ob stolpu smrti zgrajen iz železobetona. Stolp smrti ima visoko v linah ogromen zvon, ki ga je darovala neka Američanka. Na vrh stolpa pa so pritrtili močno bakljo iz električnih luči in ponoči žari konica stolpa, da jo je videti ezlo daleč. Ob stolpu smrti je v sredi lepa kapela in ob njej na vsaki strani še dva paviljona, v enem je zakristija, v drugem pa vojni muzej. Otvoritve so se udeležili zastopniki vseh francoskih polkov s svojimi zastavami, vsa francoska društva nekdanjih bojevnikov iz svetovne vojne in mnogo zastopnikov iz Anglije in Amerike.

Znamke bodo povzročile vojno?

Bolivija in Paragvaj, državi v Južni Ameriki, sta obe izdali znamke, na katerih je natisnjen zemljevid njunih držav. Pri tem sta pa obe državi dali natisniti zemljevid, kakor da bi obema pripadalo vse ozemlje Gran-chaca. Bolivija si je na zemljevidu prisvojila južno polovico, Paragvaj pa severno polovico Gran-chaca. Radi tega so se začeli prepri in prebivalstvo obeh držav se je razburjalo toliko časa, da je končno prišlo do mobilizacije.

Roparji se uče pri romanopiscu

V Chicagi živi znamenit pisatelj kriminalnih in pustolovnih romanov. Američani ga imenujejo kraljica kriminalnih romanov. Pisatelj spominja s svojimi napetimi zgodbami na znanega angleškega pisatelja Wallacea.

Nekega dne je pogledal pisatelj, potem ko je prišel z večtedenskega potovanja, skozi okno svojega stanovanja in opazoval hišo, ki mu je stala nasproti. Zapazil je, da se je v njegovi odsotnosti pri sosedih napravila velika sprememba. Na hiši je bil velik in blesteč napis »Nova založba za kriminalne povesti«. Pisatelj si je mislil, to je pa kakor nalašč za njega in se je odločil, da bo morda v kratkem stopil v zvezo z novim založništvom. Preden pa je našel čas za to, se je že oglašil za ložnik pri njem. Predstavil se mu je z imenom Smith in mu povedal sledeče: »Vaše ime je znano po vsej Ameriki in vsi založniki Vas cenimo kot najboljšega pisatelja kriminalnih romanov. Jaz sem ravnatelj novoustanovljene založbe, ki bo izdajala v glavnem le kriminalne romane. Naši pisarniški prostori so vprav nasproti Vam in bavimo se z mislijo, da bi s posebnimi izdajami odličnih knjig popularizirali novo založbo. Odločili smo se, da bomo prinašali le najnovejše in nič takega, kar so drugi pisatelji že kedaj omenjali. Mi hočemo v resnici novih idej. Zelen bi, da bi napisali roman, ki bi obdeloval življenje roparjev, ki vlamljajo in ropajo banke. Seveda želim, da si izmislite kak popolnoma nov originalen in verjeten način, tako da bomo lahko za vaš roman trdili, da je zopet nekaj novega v kriminalni literaturi. Založba ima velika denarna sredstva in bo izdala vaš roman v veliki nakladi. Za druge vrste takih romanov sem napravil pogodbe z drugimi pisatelji. Seveda je

razumljivo, da vas bomo za vaše delo izobno plačali. Pripravljeni smo vam plačati, če pristanete na ponudbo, kar vnaprej 10.000 dolarjev.

Pisatelj je seveda z veseljem napravil pogodbo in založnik mu je napisal ček za 10.000 dolarjev. Hkrati pa mu je povedal, da želi, da bi njegov roman obdelal kar na bolj rafinirano izveden rop kake velebanke. Pisatelj naj si pač izmislil kak nov trik, ki bo verjeten in ki bo nadkriljeval vse dosedanje. V enem mesecu naj bo rokopolis gotov in ko ga bo pisatelj njemu izročil, bo dobil izplačano še lepo nagrado.

Takoj drugi dan je šel seveda pisatelj v banko po denar. V resnici so mu izplačali 10.000 dolarjev in pisatelj se še sanjalo ni, da z založbo ni vse v redu. Ves teden je tuhtal, kako bi si izmislil roparski napad na banko, kakršnega ni še popisal noben pisatelj in kakršen se tudi v resnici še ni zgodil. Ko se mu je zdelo, da je našel dobro idejo, se je vsedel in začel delati. Skoraj noč in dan je diktiral, si izmisljal čudovite in skoraj neverjetne trike in srečno izpeljal zgodbo do konca. Seveda tudi ni pozabil zaključiti romana s poroko. Po 25 dnevih je prinesel rokopis založniku. Založnik je rokopis pregledal in ves navdušen pohvalil pisatelja: »Sijajno, to je pa res nekaj novega. To bodo brali naši, senzacija tako željni Američani. Dal bom tiskati vaš roman v velikanski nakladi.« In izplačal je pisatelju, kakor je bilo dogovorjeno, še lepo nagrado.

Pisatelj je seveda hotel krasni zaslužek dobro porabiti, hkrati pa se odpočiti od napornega dela štirih tednov. Šel je za nekaj dni v kopalnišče in se vrnil svež in čil po petih dnevih nazaj v mesto. Začuden je gledal na stavbo, na kateri je videl še pred 5 dnevi velikanski napis nove založbe. Napis je namreč izginil in ko je začuden vprašal hišnika palače, v kateri je bila založba, mu je ta povedal, da je gospod Smith najel pisarniške prostore samo za 1 mesec in da se je pred nekaj dnevi izselil, ne da bi pustil svoj novi naslov. Ko je šel pisatelj čez cesto v nasprotno hišo, kjer je imel stanovanje, pa so prihitali po cesti prodajalci časopisov in kričavo ponujali posebno izdajo. Kriče so opozarjali občinstvo na veliko novico z vzkliki: »Predrzen rop v banki! — Nepričakovan napad banditov! — Nov trik vlomilcev!« Pisatelj je kupil posebno izdajo in začel brati.

Čimdelj je bral, tem bolj začuden je gledal in s strahom je spoznal, da je bil napad izvršen točno po receptu, ki ga je on natančno opisal v romanu, katerega je tako lepo prodal založniku Smithu.

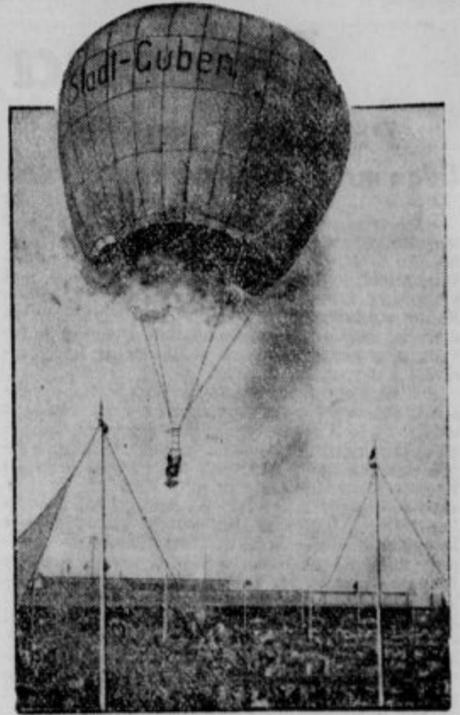
Policija je kmalu nato ugotovila, da je bil založnik Smith vodja roparske tolpe, kateri je samo zato najel pisarniške prostore nasproti stanovanju odličnega pisatelja, da bi ga prevaril in dobil tako od njega novo in dobro idejo, kako izropati banko. Načrt zločinca se je v celoti posrečil in ker je gospod Smith pri napadu na banko celo izgubil drago plačani rokopis tega pisatelja, je seveda policija takoj prišla pisatelja in ga zasliševala precej dolgo, ker si ji je zdelo verjetno, da je pisatelj v zvezi z zločinci. Pisatelj se je moral truditi dolgo časa, da je prepričal preiskovalnega sodnika, da je popolnoma nedolžen in da ni niti najmanj v zvezi z zločinci, čeprav je bil napad na banko izvršen točno tako, kakor je to napisal v svojem romanu.

Najboljši delavci odlikovani. Predsednik francoske republike Albert Lebrun je odlikoval 8 najboljših in najbolj pridnih francoskih delavcev z redom častne legije. Na sliki vidimo francoskega ministrskega predsednika Herriota, ko častita najstarejšemu odlikovancu Flouratu.

Ženske vojaki

Na Finskem so vpeljali tudi ženske vojaške čete takozvane loita-čete. Seveda finski ženski vojaki nimajo enakih dolžnosti kakor moški, pač pa vrše lepo nalogo, da strežejo pravim vojakom v vojaških kuhinjah, bolnišnicah itd. Finske žene, ki vstopijo v vojaško službo, opravljajo večino kuhinjskih del v vojaških kuhinjah. Nekateri pravijo, da prav radi tega dobivajo finski vojaki tako dobro hrano in so tako dobro postreženi, kakor nikjer drugje. Ženske so zaposlene nadalje v vojaških bolnišnicah in potujočih ambulancah, kjer pomagajo mesto sester usmiljenk in stročnic. Upravljajo velik del krojaških del, šivajo vojaške uniforme in perilo. Udeležujejo se tudi v vojaških pisarnah in prirejajo med prebivalstvom dobrodelne prireditve v korist vojakom. Ti ženski vojaki imajo prav tako uniformo kakor redno vojaštvo: sivo čepico, siv jopič, sivo krilo in siv plašč s pasom. Jeklenih čelad ti ženski vojaki seveda ne nosijo. Prav tako nosijo s seboj vse bolj miroljubno orožje kakor moški. V njih nahrbtnikih so obveze in zdravila za prvo pomoč, samovarji in majhne lahke kuhinjske posode, metle in krtače, vse šivalno orodje, pisalne potrebšline in celo pisalni stroji. Kadar delajo imajo mesto čepice navadno znano finsko ruto na glavi. V ženske vojaške čete vstopajo finske žene in dekleta različne starosti iz vseh stanov. Tudi vaje imajo včasih. Seveda obsegajo te vaje le gimnastične vaje, turistiko, pozimi pa smučanje. Na tekmah ob zaključku so finske amaonke dosegle že prav lepe uspehe. Finske žene so ustvarile torej neke vrste žensko milico, vendar včasih pomagajo in celo služijo v redni armadi. Vedno rade pomagajo, kjer se le da, vse iz ljubezni do domovine. Postale so že tako priljubljene, da so začele finske žene nositi njihove uniforme ob najbolj svečanih priložnostih.

Kakor pred 150 leti. V Berlinu so spustili v zrak montgolfierbov balon, s kakršnim sta se vzpela pred 150 leti brata Montgolfière, prva izmed ljudi, v zrak. Pod spodaj odprtim balonom so zažgali velikanski kup slame in ker je vroči zrak, ki je mnogo lažji kakor hladen, napolnil nad plamenom napeti balon, se je montgolfiera dvignila v zrak. Na njej je potem v zraku na dobro pritrjenem trapezu delal razne vrstolomnosti akrobat, ki so se končno spustil s padalom na zemljo.

Serum za zastrupljenje z gobami

Francoski profesor Henri Limousin, ki je že 8 let ravnatelj bakteriološkega laboratorija pariškega Pasteurjevega zavoda je po večletnem študiju iznašel serum, ki omogoča hitro in popolno ozdravitev v slučaju zastrupljenja pri uživanju strupenih gob. Profesor je odkril serum na ta način, da je izhajal od opazovanj, da se zajci z gobami ne morejo zastrupiti. Prvi poskusi zdravljenja s serumom so se prav dobro obnesli.

56 milijonov kg kave sežgali

V zadnjih šestih tednih so sežgali v Braziliji zato, da bi preprečili padec kave, 377.000 vreč kave s skupno 56 milijoni 550 tisoč kilogr. kave. V Rio de Janeiru so sežgali povprečno vsak dan nad 1000 vreč kave.

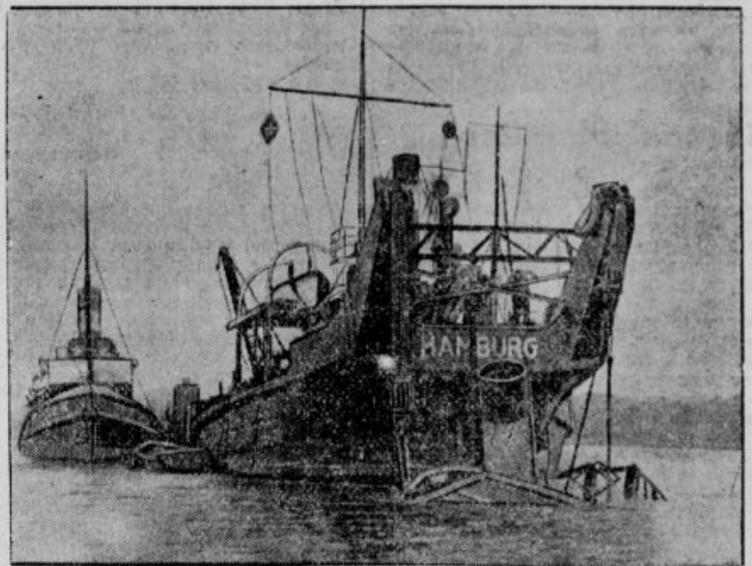
Povodnji v Mandžuriji

V Mandžuriji je stopila reka Sungerin čez bregove. Povodenj je tako huda, da je bil popolnoma ustavljen promet na vzhodni kitajski železnici. Tudi več japonskih čet, ki se borijo proti kitajskim banditom, je popolnoma odrezanih od ostalega sveta. Japonska letala mečejo tem četam iz letal na majhnih padalih pritrjene zaloge živil. Mnogo kitajskih vasi je povodenj odrezala popolnoma in obstoja velika nevarnost, da bodo tamošnji prebivalci umrli na lakoti.

Sluga obiskovalca: »Obžalujem gospod, gospod ravnatelj je na zelo važni seji in če nimate prav posebno važne novice, ga ne smem zbuditi!«

»Če naredim kdaj kako neumnost, potem sem gotovo prvi, ki se ji smejem.«

»To je pa imenitno! Zakaj prav gotovo morate imeti prijetno življenje.«

Potopljeno šolsko ladjo »Niobe« dvigajo. Iz Hamburga je priplula ladja »Hiew«, ki je urefem za dvigavanje potopljenih ladij, na mesto, kjer se je potopila »Niobe«. Potapljačem se je posrečilo, da so na trup potopljene ladje pritrtili jeklene vrvi, s katerimi je dvignila ladja »Hiew« potopljeno »Niobe« do morske površine. Nadaljne dviganje najbrž ne bo mogoče in bodo morali potegniti »Niobe«, od katere gleda le dimnik iz vode, v pristanišče Kiel, kjer jo bodo čisto dvignili.

Boj ameriških veteranov z policijo. Ameriška policija je s silo razgnala ameriške bojevnike iz svetovne vojne, ki so taborili v okolici Washingtona in hoteli prisiliti vlado, da jim izplača obljubljene podmore. Slika nam kaže kako je policija napadla bojevnike, ki so se branili z vso silo.

X. olimpijada

je kot nalašč letos v Ameriki. Sami rekordi, borbe napete, vse je tako, da so Amerikanci zadovoljni. To se pozna tudi pri obisku. V sredo je bilo v stadionu zbranih 80.000 gledalcev, ki so burno pozdravljali vsak uspeh Amerikancev. Sreda je bila dosedaj najuspešnejši dan za Amerikance. V vseh panogah so gladko zmagali, v večini panog so zasledili celo prva tri mesta. Borbe so v sredo pričele s semifinalnimi teki na 200 m, katerim je sledil takoj tudi finale. Rezultati so:

1. Tolan 21:2 sek. (olimp. rek.); 2. Simpson; 3. Metcalfe (vsi USA); 4. Jonath, Nemčija. Enaka slika kot pri 200 m je bila tudi pri teku 110 m čez zapreke. Prvi trije so bili Američani. Popravljen je bil edino olimpijski rekord, kolji po tolikih novih svetovni rekordih lahko rečemo sedmo olimpijski. Prvi je Saling (USA) v času 14:6 sek., 2. Beard (USA), 3. Keller (USA).

Istočasno, ko so se borili tekači med seboj, so nastopili tudi metalci diska in skakalci v višino s palico. Evropejci so doživeli razočaranje, kajti ravno v tej panogi so imeli največ upanja, da zasledijo prvo mesto. Toda prvak je postal Anderson (USA) z metom 49.49 m. Tudi drugi je Američan Laborde, na tretje mesto je prišel Francoz Winter. Evropejci so bili tako nervozni, da so metali disk dosti slabše kot doma. Ko je občinstvo slišalo, da skačejo v višino čez 4 m, je seveda vse gledalo le te borbe. Ostra konkurenca je povzročila, da je postavil nov svetovni rekord. Prvi je Miller (USA), 4.31 m, 2. pa Japonec Nishida, ki je skočil 4.27 m. V tej panogi ni nihče pričakoval tako ostre borbe. Edina točka, kjer niso Američani zasledili nobenega mesta, je bila hoja na 50 km, kjer je zmagal Green (Anglija) v času 4:50:10. V rokoborbi si je priborila Amerika 13 točk, Švedska 10, Finska 7, Madjarska 5, Francija 3, Kanada 2, Avstrija in Avstralija po 1 točko.

V sredo so bili Američani dosedaj najbolj uspešni. Toda že v četrtek je nastopila reakcija. Američanom je rešila čast samo-fenomenalna Didrickson. V vseh ostalih panogah so zmagali Evropejci. Pri teku na 1500 m je zmagal Italijan Baccali s slabšim rezultatom kot je Ladouméguev rezultat, ki je obenem svetovni rekord (3:49:2). Baccali je zmagal v 3:51:2. Finci so pa zopet odnesli prva tri mesta v metanju kopja. Matti Järvinen je vrzel kopje 72.71 m. Japonci so prvaki v troskoku, tudi na olimpijadi niso izpustili te panoge. Rezultate Oda, svetovnega rekorderja, so celo izboljšali. Nambu je skočil 15.72 m, dosedanji svetovni rekord njegovega rojaka Ode je 15.58 m. Pri zadnji panogi tega dne, tek 80 m čez zapreke, je prinesel Američanom prvo mesto. Didrickson je pretekla progo v času 11:7, kar je zopet nov svetovni rekord. Prejšnji rekord ima Sührova (ČSR) 12:2 sek. Končno tudi Avstrijci niso ostali brez zmage. Gdč. Preis je zmagala v borbah s floretom. Indijci, ki so bili brez konkurence, so si zopet priborili prvenstvo v hockeyu. Pred 6000 gledalci se je vršila tekma med Indijo in Japonsko, ki je končala z gladko zmago Indijcev z 11:1. Italijanski kolosarji so gladko zmagali v 100 kilometrski dirki. Prvi je bil Pavesi, ki je prevozil progo v 2:28:05.6, tudi drugo mesto si je osvojil Italijan Legato.

V petek je prišlo do malega škandala. Pri teku na 5000 m je Lehtinen ovrnil Američana Hilla in mu tako onemogočil zmago. Sodniški zbor Finca ni diskvalificiral, ker je smatral, da to oviranje ni bilo namenoma napravljeno. Lehtinen, ki ima svetovni rekord, je pretekel progo v 14:30; v istem času tudi Hill. Občinstvo je izžvižgalo Finca, toda reditelji so napravili kaj kmalu red. Apelirali so na gledalce, naj ne pozabijo, da so tuji atleti gostje Američanov. Tako kot pri 800 m je bil dosežen neverjeten čas tudi pri teku na 400 m. Če pogledamo rezultat, vidimo, da so atleti tekli v tempu, kot je običajen za 100 m. Progo 400 m je pretekel Carr (USA) v času 46:2 sek., 2. je bil Eastmaa v času 46:4. Čas prvega je seveda nov svetovni rekord, ki ga je postavil Spencer (USA) v času 47

Trbovlje

Naprodaj. Občina prodaja Inetovo graščino v Hrastniku, ki se je dosedaj uporabljala za ubožnico, izolirno in stanovanja. Poleg poslopja je še 6557 kvadratnih metrov zemlje. Vse je cenjeno na 747.000 Din. Najnižji ponudek je 500.000. Vložiti je pismeno ponudbo do 15. t. m. na županstvo. Verjetno je, da bi ustmena licitacija prinesla občini višji znesek.

Davkov ne morejo plačati. Zadnje nedelje je bilo pred cerkvijo izkljucanih ružežni, kar brez konca, večina tukajšnjih obrtnikov. Novo je, da sedaj kličejo tudi imena zarubljenih, kar dosedaj ni bilo v navadi.

Čebelarji morajo prijaviti na občino po naročilu banovine, koliko panjev čebel imajo. Naznanila sprejema g. Černe.

Cerkveni koncert ponovi naš mladinski zbor v ponedeljek na praznik ob 6 zvečer v zasilni cerkvi v Hrastniku. Koncert se je v Trbovljah izborna obnesel, po izvajanju kakor po udeležbi, zato upamo, da bo tudi pri sosedih uspel.

Izjava. Govorice, ki se širijo po Trbovljah o smrti g. Durnika iz Gaberskega, češ, da sem jih podpisana iznesla, so neresnične. Kdor bi še enake govorce širil, ga bom sodnijsko zasledovala. Marija Medved, Knezdol.

Slovenska Krajina

Beltinci. Veseli smo bili, ko smo dobili pred kratkim še enega kaplana. Zdaj nam je pa ostal samo en kaplan, ker je kaplan g. Ferdo Herman prestavljen k Sv. Jurju v Prekmurju. Želimo, da bi dobili kmalu še enega kaplana, kajti v fari z 9000 verniki en kaplan poleg bolnega župnika težko izhaja.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 9. avgusta: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. 13. Čas, plošče, borza. — 18. Otroški kotichek (gdč. Grafenauerjeva). — 18.30 Koncert tamburice s spremljevanjem kitare. — 19. Plošče. — 19.30 Zabavni kotichek (g. Bitežnik). — 20. Esperantska ura o Cankarju. — 20.30 Prenos iz Zagreba. — 22.30 Čas, poročila, plošče.

Sreda, 10. avgusta: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13. Čas, plošče, borza. — 18. Koncert tamburškega seksteta. — 19.30 Literarna ura: Alojz Gradnik — 50letnik (Fr. Vodnik). — 20. Samospevi g. Milana Juga. — 20.45 Tjardovič: Mala Floramy (plošče). — 22. Čas, poročila, plošče.

Drugi programi

Sreda, 10. avgusta.
Zagreb: 22.40 Plesna glasba. — Milano: 22.30 Komedija. — Barcelona: 21.05 Radio orkester. 22.15 Prenos koncerta iz kavarne. — Toulouse: 21.30 Popavke. 22. Operna glasba. 22.45 Filmska glasba. 23. Operetna glasba. 0.05 Angleška glasba. — Berlin: 20.20 Koncert orkestra. 21.10 Iz opere »Pomladanski zrak«. 22.10 Plesna glasba. — Belgrad: 21. Radio trio. 21.50 Radio orkester. 22.35 Ciganska glasba. — Rim: 20.30 Komedija. Plesna glasba. — Beromünster: 21. Haydn: Simfonija št. 100 v g-duru. 21.45 Radio orkester. — Praha: 20.30 Violončelo. 21. Moravska ostrava. — Dunaj: 22. Večerni koncert. — Budapešt: 21. Ciganska glasba. 22.15 Radio trio.

sek. Pričele so tudi tekme v jadrnanju, kjer je pri prvi vožnji zmagala Anglija, in pa borbe v rimsko-grški rokoborbi. V teh dveh panogah se ni prišlo do odločitve.

Zdravo od solca ogorelo kožo s pomočjo NIVEA-CREME ali OLJA
Nivea-Creme Din. 5,- 22,- 50,- Nivea-Olje 25,- 35,-

Dne 8. avgusta ob 10.30 nas je po kratki mučni bolezni v starosti 87 let za vedno zapustila naša iskreno ljubljena mama, stara mama, tašča in teta, gospa

Ivanka Rupnik

nadučiteljeva vdova

Preljubo rajno spremimo k zadnjemu počitku v sredo ob 17 iz hiše žalosti na pokopališče na Zalah.

Kamnik, dne 8. avgusta 1932.

Globoko žalujoči: **MARIJA, RAFAELA** in **ALBINA**, hčere; **JANKO**, sin in vsi ostali sorodniki.

ZADRUGA AVTOBUSNIH PODJETNIKOV DRAVSKE BANOVINE
iskreno žaluje za svojim zvestim in marljivim tajnikom, gospodom

Ludovikom Vencajsom

ki nas je dne 7. avgusta 1932 povsem nepričakovano za vedno zapustil.

Pogreb se bo vršil dne 9. avgusta 1932 ob 4 popoldne iz hiše žalosti v Zeleni jami, Prešernova ulica št. 7, na pokopališče k Sv. Križu.

Avtobusni podjetniki Dravske banovine ga ohranimo v trajnem spominu.

V Ljubljani, dne 9. avgusta 1932.

FUAD PRČIĆ
TUZLA (BOSNA)

EXPORT ŽIVIH RAKOVA

SEZONA! Hotelirji, gostilničarji in kuhinje.

V vsako mesto razpošiljam franco zavojnina in voznina žive plemenite siadko vodne debele prama solo rake, zavite s specialnih vrečah po 100 komadov po cenil Din 296.—. Za rake garantiram, da pridejo na mesto zdravi in živi kakor tudi popolnoma sveži. Denar je treba poslati naprej, sicer se naročilo ne izvrši

Dokazano dobro blago in solidne cene v **TRPINOVEM BAZARJU**
Maribor, Vetrinjska ulica 15

SPLIT Slovenska restavracija „Minerva“
z vrhom na prostem. Klaičeva poljana 2, ruši vse cene. Kuhinja v najboljših slovenskih rokah s specializiranim osebjem. Toči prvovrstna vina opolo, črno in belo po Din 6.—. Slovenci, ki potujete v Split, obiščite jo in pripravili se boste, da daleč naokoli ne boste tako izborno postreženi. Restavracija „Minerva“, Split. Lastnik: Matko Levko

Tudi naši podružnici
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne
Telefonska številka 3030.

Iskrena hvala
vsem, ki so počastili spomin pokojnega

Jože Pogačarja

s tem, da so mu položili cvetje na prezgodnji grob, da so ga spemili na zadnji poti, kakor tudi vsem, ki so nam izrazili sočustvovanje ob njegovi tragični smrti.

ŽALUJOČI

Theodor Plivier:
Skagerrak
(Nadaljevanje.)

Cilj menjati! Tulijo v govorilne cevi! Beatty signalizira Jellicoeju:
»Opomba: »Queen Mary« je vzletela! Toliko, da ni »Tiger« zadel v propelerje potapljačice se »Queen Mary«. Komadi padajo na njegov krov. Ventilatorji žro strupeni dim in ga potiskajo v spodnje prostore. Dim se vrtil v brzih spiralah in zakriva »Tigra« in »New Zealand« v goste oblake. Z največjo brzino, in obe oklopnici ostaneta nekaj časa nevidni.

Na nemški strani sta opazovala eksplozijo »Derfflinger« in »Seydlitz«. Ostale ladje streljajo vsaka na svoj cilj. Stepo drve za svojim ciljem. Stebri dima oklopnice »Queen Mary« so dosegli višino 700 metrov, podobni so velikanskemu drevesu, ki se malo nagiblje; in bojujoči se kolosi so še daleč pobegnili čez horizont.

Granate in fontane stihir »Elizabeth« leže že gotovejšje. Poslednje Hipperjeve ladje se poglabljajo v vrtnice ali pa leže pri miru pred velikanskimi vodnimi barikadami. Prazno tečejo turbine! 110.000 PS, 90.000 PS... tako udarjajo srca padlemu orlu! Dokler propelerji zopet ne zagrabijo vode.

Sedaj poseže v boj prva ladja najtežje klase: Klasa »Königs«, najmodernejšje in najtežje ladje vsega nemškega brodograditve!

Beatty se okrene proti severu. Hipper mu sledi.

Angleži je hitrejši. Razstoj se veča. Salve postajajo redkejšje. Nebo je ravno, nizko oblaki. Zrak postaja mehkejši, zeleno morje kovinsko temno.

Ko bežeče brodogoj strelja, se spreminja žareč zrak nad vodno površino v krvavo peno. Plamen iz cevi je še bolj potisnjen na obzorje.

Hipper se postavi na čelo težkega brodogoja. Zveza je dovršena. V dolgi bojni liniji marširajo: 22 bojnih ladij admirala Scheera, 5 oklopnih križark admirala Hippera, s krilnimi varstvi in naprej potisnjenim dežnikom malih križark in torpedovk. Smer: severna.

Hipperjeve oklopnice so bile v bitki demolitirane. Brzojavne antene in govorilne cevi nihajo raztrgane po krovu. Nekaj stolpov je zgorelih, črno zakajeni, kakor prekipevajoči lonci prevlečeni z robom rjave mrliške masti. V ladjah zijajo velike luknje, povzročene po granatah. V kasematih in shrambah razsaja ogenj.

Ogenj gase. Luknje zatrpavajo z mrežami, lesom, komadi, oklepom. Krov čistijo. Ranjence nosijo v bolniške sobe. Pet oklopnice je potopilo dve sovražni oklopnici; same so ostale nepoškodovane in v važnih delih. Stroji še delujejo. Udirajočo vodo mečejo velikanske črpalke. Z nezmanjšano hitrostjo vodijo težko brodogoje.

Severno, proti Skagerraku!

Se se svetlika po široki morski gladini. Valovje postaja vedno večje. Severozapadni veter pritiska valove in buta s penečimi griči ob drve-

če krdelo oklopnice.

Na čelu se še vedno bliskajo topovski strelji. Topovski grom, lahko in srednje topničarstvo. Stalno so v zvezi z nasprotnikom. Ne ločita se nasprotnika. Vedno je več oči, raztegujejo se v velikansko, daleč obsegajočo kurvo, od severa pa do vzhoda.

Oči postajajo vedno večje in grozeče. Težka artiljerija se dostreljava.

»Spominjajte se zmagovitega 1. junija in množite Belgijci« signalizira šef britanskega brodogoja na svoje ladje.

Male križarke nemške predstraže se morajo zaviti v megle in se obrniti, ne da bi zamogle spoznati formacije in jačine sovražnika, ki je bil zavil v večerno soparico. Oklepne križarke so spet obstreljevane. Ladja za ladjo se potiska linijsko brodogoje v bojno linijo.

Slika se je obrnila. Admiralu siru Beattyju se je posrečil krasen obkoljevalni manever. Angleži leže zakriti za dimom in za težko paro na severu in na vzhodu. Nemške ladje se jasno odražajo na nočnem horizontu.

Smer severna. Nespremenjena!

Boj se zavija v novo kurvo. Kjer se prikaže rdeče oko, tamkaj se izplazi ognjen plamen. Bojujoče brodogoje leži v sopari. Nemška artiljerija ima za cilj samo ogenj pri odstrelitvi in pri vsaki salvi se zakrije polje z dimasto gardino. In samo sprednje ladje morejo doseči s svojimi topovi. Topovi leže na napačnih lafetah.

Vzdigujoči kot je prenzko omejen,

Kakor poprej proti »Elizabeth«! Kakor v bitki na Doggerski sipini, kakor pri Falklandskih otokih: ladje so v ognju in se ne morejo braniti. Nekateri poveljniki si pomagajo s silo. Spuščaajo vodo v eno polovico; spuste do 1000 ton vode v ladjo. Na stran nagnjene ladje nudijo sicer večji cilj, ali omogočajo artiljeriji nekoliko večji strelni kot.

Admiral Scheer plove še vedno proti severu. Scheer se nahaja v sredini svojih bojnih kolosov.

Obzorje žari, nebo se je spremenilo v eno velikansko kurvo plamenov! Obdan — samo na jugozapadu še ni obkolitev popolna.

Sedaj spozna Scheer: To ni več Beatty! To je Jellicoe, »Grand Fleet«!

Prišel je »dan«!

»Dan težkega brodogoja« Scheer — Jellicoe!

600.000 ton brodogoja proti 1.000.000 tonam! Bojna stran topničarstva z dejstvom 2000 kvintalov proti 4500 kvintalom! Ne računajo dvojno premoč na malih križarkah, rušičah in še nekaj milij hitreše je bilo angleško brodogoje!

Scheer! Pastorjev sin, marljiv in vedno želež na kvišku. Prehitel je svojega prednika. Računa vedno z vidnimi veličinami. Toda ne zna poseči v ogenj. Ne spozna pliča po njegovem letu. Ni umel poseči v megle Skagerraka, v katerih so se sovražnikove kolone šele razvijale, ki so bile v svoji silni dolžini še otrple in počasne. Ne, tega ni umel pastorjev sin!

Nikakoršen David s fračo!

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženilovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petlina vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Št. 23.

Ker je „Slovenec“ eden najbolj uvaženih...

Po vsej Dolenjski znano mizarstvo **JERNEJ SITAR**, Šmihel pri Novem mestu nam piše:

»Začel sem inserirati v „Slovencu“, ker je ta list eden najbolj razširjenih v državi in je radi svoje 60 letne tradicije tudi eden najbolj uvaženih. Z insercijo v njem sem prav zadovoljen.«

In Vaši oglasiti?

Ali ne spadajo tudi ti v »Slovenca«?

»V trenutku je občinstvo na nogah, če inserirate v „Slovencu“!«

Službe iščejo

Vsaka beseda 1 Din

Starejša ženska

ki zna kuhati in opravljati vsa hišna dela, išče službo pri orožnikih, finančarjih ali majhni družini. Ponudbe pod »Gospodinja 11.568« na upravo. (a)

Službo dobe

Vsaka beseda 1 Din

Dekle

ali mlajšo vdovo, prijetne zunanosti, prvovrstno kuharico, zmožno samostojnega gospodinjstva, išče družina 2 oseb. V poštev pridejo samo one, ki so že služile v boljših hišah na Primorskem in ki dobro poznajo dobro primorsko kuhinjo. - Dokumente in sliko, katera se vrne — poslati na Split, poštini predal 19. (b)

Vajenci

Vsaka beseda 1 Din

Trgov. učenca

s potrebno šol. izobrazbo, zdravega in krepkega, takoj sprejme trgov. tvrdka J. Kušlan, Kranj. (v)

Vajenca

s primerno šol. izobrazbo sprejme v trgovino meš. blaga Robert Grasselli, Slivnica pri Celju. (v)

Pouk

Vsaka beseda 1 Din

Tečaj za vkuhanje zelenjave, sočivja in sadja na Krekovi gospodinjstviški šoli v Zgornji Šiški pri Ljubljani bo od 22. do 27. avgusta. Zunanje plačajo 200 Din, notranje 350 Din za vsa oskrba. (u)

Širite »Slovenca«!

Pravilno nemško

v enem letu, italijansko v pol leta! Le vztrajni naj se oglašijo! Pouk deloma ustmen, deloma v pismih. Učnina poceni. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11242. (u)

Stanovanja

Vsaka beseda 1 Din

ODDAJO:

Stanovanje

štirih sob v I. nadst. in dveh sob dvoriščno se odda za 1. november t.l. Vprašati: Rimska c. 18/L med 13. in 14. uro. (e)

Petsobno stanovanje

v II. nadstropju s kopalnico in vsemi pritliklinami, plin, elektrika, oddam 1. septembra v Tavčarjevi ulici. Naslov v upravi »Slovenca« 11.559. (e)

Stanovanje

dve sobi in kuhinjo oddam z 8. septembrom t.l. Lžanska cesta 24. (c)

Dve stanovanji

dvosobni, v mestu, ozir. vila z vrtom se odda novembra v najem. Naslov v upravi »Slovenca«. (e)

Stanovanje

pod Rožnikom cesta I št. 22, 2 sobi, predsoba, kabinet, kopalnica, vse pritlikline in vrt, oddam za 1. september. (e)

Sobo

prazno ali opremljeno, s posebnim vvhodom, čisto, zračno, zraven obrtne šole, poceni oddam. Štedilnik na razpolago. Murnikova 18, Mirje. (s)

Vnajem

Vsaka beseda 1 Din

ODDAJO:

Oddajo se lokali

sedanjega čebelarkega blagovnega oddelka, obstoječi iz lokala, 1 sobe in pritliklin za takoj ali za november. Vošnjakova ul. 4. (n)

Dva lokala

za trgovino ali pisarno odda D. Rovšek, Kolodvorska ul. 35. (n)

Razno

Vsaka beseda 1 Din

Penzijon

(vsa oskrba) daje dnevno po 40 Din: Zič Franja — »Penzijon na moru«, Aleksandrovo, Krk. (r)

Pomagajte

brezposelnim. Vse osebe, ki imajo v prodaji srečke Loterije za pomoč brezposelnim, se naprošajo, da pošljejo denar za prodane srečke in čim bolj intenzivno delajo na to, da prodajo še ostale. Z razpečavo srečke te loterije boste realno pomagali svojemu bratu v nadlogi, kar je prva dolžnost vsakega človeka. Cena srečke Din 10.—. Srečke se naročajo: Belgrad, Kosmajška 53. (r)

Razmnoževalec

»Opalograph« zamenjam za bicikelj. Bizjak, Ljubljana, Sv. Petra nasip 43. (r)

Posestiva

Vsaka beseda 1 Din

Droben oglas v »Slovenca« posestvo ti hitro proda; če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Novo hišo

tristanovanjsko, v ljubljanskem predmestju — oddam v najem s septembrom. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11340.

Prodamo hišo

enonadstropno, zgrajeno leta 1914 na najlepšem kraju, nasproti župne cerkve v Zireh, katera je opremljena z električno razsvetljavo, vodovodom, gostilniško koncesijo, trgovskimi lokali in dvoriščem z vrtom. Hiša je zidana izrečno za gostilniško in trgovsko obrt, katera se v hiši od leta 1914 naprej vrši neprekinjeno. Za vse podatke in ceno naj se interesenti obračajo na lastnika: Zupanstvo v Zireh, pismeno ali osebno. (p)

Več parcel

po ugodni ceni naprodaj. Poizve se pri Oražmu v Mostah pri Ljubljani. (p)

Vila

enonadstropna, nova, se takoj ugodno proda v Zg. Šiški. Naslov v upravi »Slovenca« 11.373. (p)

Dve brivnici

brez konkurence, dobro vpeljeni, v večjem trgu Slovenije, takoj prodam proti gotovini radi preselitve v mesto. - Ponudbe pod »Brivnici 35.000« št. 11.540 na upravo. (p)

Glasba

Vsaka beseda 1 Din

Klavir

kratek, črn, ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 11.498. (g)

Kupimo

Vsaka beseda 1 Din

Zelene orehe

večjo množino, in prazne steklenice vseh vrst, kupuje Kovačič, delikatesa, Ljubljana — Miklošičeva cesta. (k)

Vsakovrstno

Zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Vsaka beseda 1 Din

Če avto svoj stari prodajaš ali motorja bi znebil se rad, brž kupcev ti mnogo prižene Slovenčev najmanjši inserat

115 Din

1 m³ žaganih bukovih drv, prvovrstnih, franko hiša, nudi Velepčič, Sv. Jerneja cesta 25. Telefon 27-08. (t)

Ako jagode

sadite v avgustu, imate spomladi že sad. Razveselite vaše otroke in sebi! Zahtevajte cenik! — Drevesnica Rosenberg, Maribor.

Nogavice, rokavice, robce, perilo, torbice, kravate

nizke cene, samo pri **PETELINC-u** Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela, po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Konfekcija — modal

Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (l)

Mlatilnice

trierje, slamoreznice, sadne mline, stiskalnice in vse drugo železnino kupite najbolje pri Fr. Stupica, železnina, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. (l)

Auto-motor

Vsaka beseda 1 Din

Tri kolesa

nova, naprodaj na obroke. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Garanacija« 11.564. (f)

Obrt

Vsaka beseda 1 Din

Soboslikarska,

pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih — solidno in konkurenčno izvršuje Josip Marn, d. z. o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 9. Tel. 30-68. (t)

Krušno moko in rženo moka

vedno svežo, kupite zelo ugodno pri **A. VOLK, LJUBLJANA** Realijska cesta 24.

Inserirajte

V

„Slovencu“!

NEDAJ SE VARATI!

To je edini, brzi in sigurni način, da ugonobiš tele raznašalce bacilov.

FLIT

Ubija Muhe, Komarce, Moljce, Stjenice, Zohare, Mrave i mnoge druge kulinjske insekte.

Flitova para ne ostavlja mrlja.

Ako ni v takšni plombirani konvi, ni Flit.

ZAHVALA. Ob prerani izgubi našega preljubega brata in svaka, gospoda

Rajka Pavliča

knjižgovodje pri zadrugi Radio Ljubljana

izrekamo tem potom vsem onim, ki so blagemu pokojniku darovali cvetja in vencev ter ga spremili na poti k večnemu počitku, najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo tit. ravmatelstvu in cenj. osebu zadruga Radio Ljubljana za prekrasni vnc in obilno zadnjo častno spremstvo. Ljubljana-Skofja Loka, dne 7. avgusta 1932.

ZALUJOCI

ZAHVALA. Ob bridki izgubi naše nepozabne soproge, matere in sestre, gospe

ANE VOJSKA roj. ANŽIČ

soproge pleskarskega mojstra

nam je došlo toliko izrazov sočutja, da se čutimo dolžne izreči tem potom vsem našo najtoplejšo zahvalo. Posebno naj velja naša zahvala pred. duhovščini, peskemu zboru »Zvezda« za v srce segajoče žalostinke, Prosvetnemu društvu, Gasilnemu društvu ter Kolu jugosl. sester v Mostah, vsem za številno spremstvo pri pogrebu, darovalcem krasnega cvetja in vsem, ki so pokojno spremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti. Vsem naj Bog obilo plačala! Sveta maša zadušnica se bo brala v župni cerkvi sv. Petra v sredo 10. avgusta ob pol 7.

Moste pri Ljubljani, dne 10. avgusta 1932.

VALENTIN VOJSKA v imenu otrok in ostalih sorodnikov.

Zahvala

Vsem, ki so z nami sočustvovali povodom bridke izgube našega dragega soproga, očeta, tasta, brata in svaka, gospoda

Oskarja Deva

dež. sodnega svetnika v pokoju

se najiskreneje zahvaljujemo. — Posebno se zahvaljujemo gg. predstavnikom oblasti in kulturnih, zlasti glasbenih društev, ki so spremili pokojnika na njegovi zadnji poti, gg. pevcem za ginljivo petje, gg. govornikom za poslovljne besede, številnim darovalcem cvetja ter vsem, ki so pokojniku kakorkoli izkazali zadnjo čast in ljubezen.

Maribor-Ljubljana, dne 9. julija 1932.

ZALUJOCI OSTALI.

NAŠA SLOGA

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 17

Izdeluje v lastnih delavnicah:

mašne plašče, pluvijale, bandere, društvene zastave in vsa cerkvena oblačila.

Kelije, ciborije, monstrance, svečnike, lestenice ter vse kovinske predmete za cerkev in dom.

V zalogi imamo raznovrstno svilo, resice, porte, platno za albe, čipke, slike, kipe itd., kakor tudi vse potrebščine za velečast. gg. duhovnike kot: birete, semisete, ovratnike itd.

V popravilo prevzamemo vsa mašna oblačila, kakor tudi kelije, monstrance itd.

Ilustrirani cenik pošljemo zastonj.

Cene konkurenčne!

† S potrjim srcem naznanjamo žalostno vest, da je naš ljubi oče, stari oče, gospod

Josip Skala

nadsprevodnik drž. žel. v pokoju

danes po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek 9. avgusta ob pol 6 iz Koroščeve ulice 15 (Moste) na pokopališče k Sv. Krizu.

Moste pri Ljubljani, dne 8. avgusta 1932.

Amalija, hči; Rudolf, sin, Franc Gorenjak, zet; Sigmunda in Franc, vnuka — in ostali sorodniki.